

Powołani do wywierania pozytywnego wpływu

klasa 4
Zeszyt Ucznia

PODRĘCZNIK
NAUCZANIA BIBLIJNEGO
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

Podręcznik nauczania biblijnego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych

klasa 4
Zeszyt Ucznia

Scenariusze lekcji zostały opracowane przez studentów
Wyższej Szkoły Teologiczno-Społecznej w Warszawie
pod kierunkiem dr Elżbiety Bednarz

Autorzy: Łukasz Bielak, Dawid Derejski, Paweł Kantowicz, Agnieszka Karczewska, Tomasz Klimek,
Barbara Marczak, Anna Pawlak, Katarzyna Protaś, Katarzyna Sulińska, Konrad Zdanowski.

Redakcja: Katarzyna Protaś, Elżbieta Bednarz.

Spis treści

<i>Lekcja 1</i>	
Patriotyzm w ujęciu biblijnym.....	3
<i>Lekcja 2</i>	
Posłuszeństwo wobec władzy.....	6
<i>Lekcja 3</i>	
Przestrzeganie prawa Bożym nakazem.....	10
<i>Lekcja 4</i>	
Odpowiedzialność w pracy i w biznesie.....	13
<i>Lekcja 5</i>	
Wolność i zniewolenie w pracy oraz w biznesie.....	15
<i>Lekcja 6</i>	
Etyka w pracy i w biznesie.....	17
<i>Lekcja 7</i>	
Transplantacja.....	21
<i>Lekcja 8</i>	
Klonowanie.....	23
<i>Lekcja 9</i>	
Eugenika.....	25
<i>Lekcja 10</i>	
Feminizm i równouprawnienie.....	26
<i>Lekcja 11</i>	
Homoseksualizm i transwestytyzm.....	28
<i>Lekcja 12</i>	
Zjawisko gender.....	29
<i>Lekcja 13</i>	
Relacje seksualne w bliskim związku przedmałżeńskim.....	35
<i>Lekcja 14</i>	
Depresja – stan, z którego możesz wyjść.....	36
<i>Lekcja 15</i>	
Emocje a duchowość.....	37
<i>Lekcja 16</i>	
Relacja rodzic – dorosłe dziecko.....	38
<i>Lekcja 17</i>	
Samodzielność czy skrzydła domu rodzinnego?.....	39

<i>Lekcja 18</i>	
Młodzież a życie towarzyskie.....	40
<i>Lekcja 19</i>	
Wyjątkowość religii chrześcijańskiej.....	41
<i>Lekcja 20</i>	
Chrześcijaństwo a inne religie, związki wyznaniowe i sekty.....	44
<i>Lekcja 21</i>	
Zakorzenie konfesyjne.....	57
<i>Lekcja 22</i>	
Gniew i zazdrość.....	58
<i>Lekcja 23</i>	
Służba czy gwiazdorstwo?.....	59
<i>Lekcja 24</i>	
Konstruktywna krytyka a krytykanctwo.....	60
<i>Lekcja 25</i>	
Szabat - moje odpocznienie.....	61
<i>Lekcja 26</i>	
Jezus naszą Paschą.....	65
<i>Lekcja 27</i>	
Szawuot – święto Bożych żniw w Kościele.....	67
<i>Lekcja 28</i>	
Jeremiasz – prorok niewoli babilońskiej.....	69
<i>Lekcja 29</i>	
Izajasz i jego przesłanie mesjańskie.....	70
<i>Lekcja 30</i>	
Eliasz – człowiek, który walczył o wiarę swojego ludu.....	72

Lekcja 1

Patriotyzm w ujęciu biblijnym.

PODSTAWA BIBLIJNA: Rdz 12,1-2; Jer 29,4-7 Pwt 4,1; 6,18; 8,1; 11,8-9;
Ps 137,5-6; Łk 19,41-44.

PRAWDA CENTRALNA: Kocham Boga i kraj, w którym mieszkam.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Zaufaj Panu i czyn dobrze,
Mieszkaj w kraju i dbaj o wierność! (Ps 37,3)*

Zadanie 1.

Gdybyś mógł/a wybrać, to w jakim kraju chciał(a)byś się urodzić i mieszkać? Podaj nazwę kraju.

.....

.....

.....

Zadanie 2.

Opisz swoją wymarzoną Ojczyznę. Jaka powinna być?

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3.

Co jest dla ciebie najważniejsze w Ojczyźnie?

.....

.....

.....

Zadanie 4.

Czy można nie mieć swojej Ojczyzny? Wymień przykłady narodów nie posiadających swojej ziemi.

.....

.....

.....

Zadanie 5.

Wyjaśnij myśl opisaną we fragmencie:

Tak mówi Pan Zastępów, Bóg Izraela, do wszystkich wygnańców, których skazałem na wygnanie z Jeruzalem do Babilonu: Budujcie domy i zamieszkujcie je; zakładajcie ogrody i spożywajcie ich

owoc! Pojmujcie żony i płódźcie synów i córki; Wybierajcie też żony dla waszych synów, a wasze córki wydawajcie za mąż, aby rodziły synów i córki, by was tam przybywało, a nie ubywało. A starajcie się o pomyślność miasta, do którego skazałem was na wygnanie, i módlcie się za nie do Pana, bo od jego pomyślności zależy wasza pomyślność! Jer 29,4-7

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 6.

Jakie wnioski wynikają z poniższych fragmentów:

Pwt 4,1: *A teraz, Izraelu, posłuchaj ustaw i praw, które was uczyć wypetniać, abyście zachowali życie, weszli i wzięli w posiadanie ziemię, którą wam daje Pan, Bóg waszych ojców.*

Pwt 6,18: *Będziesz czynił to, co jest prawe i dobre w oczach Pana, aby ci się dobrze powodziło, abyś wszedł i objął w posiadanie tę piękną ziemię, którą Pan przysiągł twoim ojcóm.*

Pwt 8,1: *Starannie spełniajcie wszystkie przykazania, które ci dziś nadaję, abyście zachowali życie, rozmnożyli się, weszli do ziemi, którą poprzysiągł Pan waszym ojcóm, i wzięli ją w posiadanie.*

Pwt 11,8-9: *Przestrzegajcie więc wszystkich przykazań, które Ja wam dzisiaj daję, abyście się wzmocnili, poszli i posiadli ziemię, do której ciągniecie, aby ją wziąć w posiadanie. I abyście długo żyli na ziemi, którą Pan poprzysiągł dać waszym ojcóm i ich potomkom, ziemię opływającą w mleko i w miód.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7.

Jaka postawa Jezusa jest widoczna w opisanym fragmencie?

Łk 19,41-44: *A gdy się przybliżył, ujrawszy miasto, zapłakał nad nim, mówiąc: Gdybyś i ty poznało w tym to dniu, co służy ku pokojowi. Lecz teraz zakryte to jest przed oczyma twymi. Gdyż przyjdą na ciebie dni, że twoi nieprzyjaciele usypią wał wokół ciebie i otoczą, i ścisną cię zewsząd. I zrównają cię z ziemią i dzieci twoje w murach twoich wytepią, i nie pozostawią z ciebie kamienia na kamieniu, dlatego żeś nie poznało czasu nawiedzenia swego.*

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8.

Czy Bóg zachęca nas do patriotyzmu? Co to jest patriotyzm? Spróbuj zdefiniować.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 9.

Jak w praktyce możemy dziś okazywać patriotyzm zgodnie z wolą Bożą? Podaj przykłady współczesnego patriotyzmu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10.

Przygotuj projekt takiego działania, które przysłuży się twojej Ojczyźnie.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 11.

Naucz się na pamięć wersetu:

Zaufaj Panu i czyń dobrze, Mieszkać w kraju i dbaj o wierność! (Ps 37,3)

Lekcja 2

Posłuszeństwo wobec władzy.

PODSTAWA BIBLIJNA: 1 Sm 10,19-25; Rz 13, 1-7; Mt 22,21; 1 P 2,13-17;
1 Tm 2,1-4; Dz 5,27-29.

PRAWDA CENTRALNA: Jestem posłuszny wobec władzy i modłę się za rządzącymi.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Oddawajcie więc, co jest cesarskiego, cesarzowi,
a co Bożego, Bogu.* (Mt 22,21)

Zadanie 1.

Jaki jest cel powołania władzy?

.....

.....

.....

Zadanie 2.

Jak powstała władza świecka w Izraelu? Wyjaśnij na podstawie fragmentu:

1 Sm 10,19-25: *Wy zaś wzgardziliście dzisiaj Bogiem swoim, który was wybawił ze wszystkich waszych niedoli i ucisków, i mówicie do niego: Ustanów nad nami króla. Toteż stańcie teraz przed Panem według waszych plemion i według waszych tysięcy. A gdy Samuel kazał wystąpić wszystkim plemionom izraelskim, los padł na plemię Beniamina. Następnie kazał wystąpić plemieniu Beniamina, ród za rodem, i los padł na ród Matriego, a potem padł los na Saula, syna Kisza. I szukali go, ale go nie znaleźli. Więc ponownie pytali Pana, czy w ogóle przyszedł tutaj ten mąż. Pan odrzekł: Tak, lecz ukrył się w taborze. Pobiegli więc tam i sprowadzili go stamtąd, i stanął między ludem. A przewyższał cały lud o głowę. I rzekł Samuel do całego ludu: Czy widzicie tego, którego wybrał Pan? Nie ma drugiego takiego, jak on, w całym ludzie. A cały lud wykrzykiwał radośnie: Niech żyje król! I ogłosił Samuel ludowi prawo królewskie, spisał je w księdze i złożył przed Panem. I rozpuścił Samuel cały lud do domów.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3.

Co jest celem władzy według Biblii? Wyjaśnij na podstawie fragmentu:

Rz 13,3-4: *Czyń dobrze, a będziesz miał od niej pochwałę; jest ona bowiem na służbie u Boga, tobie ku dobremu. Ale jeśli czynisz źle, bój się, bo nie na próżno miecz nosi, wszak jest sługą Boga, który odpląca w gniewie temu, co czyni źle.*

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 4.

Jakie są nasze obowiązki wobec władzy według Biblii? Wyjaśnij na podstawie fragmentów:

Rz 13,1-7: Każdy człowiek niech się poddaje władzom zwierzchnim; bo nie ma władzy, jak tylko od Boga, a te, które są, przez Boga są ustanowione. Przeto kto się przeciwstawia władzy, przeciwstawia się Bożemu postanowieniu; a ci, którzy się przeciwstawiają, sami na siebie potępienie ściągają. Rządzący bowiem nie są postrachem dla tych, którzy pełnią dobre uczynki, lecz dla tych, którzy pełnią złe. Chcesz się nie bać władzy? Czyń dobrze, a będziesz miał od niej pochwałę; jest ona bowiem na służbie u Boga, tobie ku dobremu. Ale jeśli czynisz złe, bój się, bo nie na próżno miecz nosi, wszak jest sługą Boga, który odpłaca w gniewie temu, co czyni złe. Przeto trzeba jej się poddawać, nie tylko z obawy przed gniewem, lecz także ze względu na sumienie. Dlatego też i podatki płacicie, gdyż są sługami Bożymi po to, aby tego właśnie strzegli. Oddawajcie każdemu to, co mu się należy; komu podatek, podatek; komu cło, cło; komu bojaźń, bojaźń; komu cześć, cześć.

1P 2,13-17: Bądźcie poddani wszelkiemu ludzkiemu porządkowi ze względu na Pana, czy to królowi jako najwyższemu władcy, czy to namiestnikom, jako przezeń wysłanym dla karania złoczyńców, a udzielania pochwały tym, którzy dobrze czynią. Albowiem taka jest wola Boża, abyście dobrze czyniąc, zamykali usta niewiedzy ludzi głupich, jako wolni, a nie jako ci, którzy wolności używają za osłonę zła, lecz jako słudzy Boga. Wszystkich szanujcie, braci miłujcie, Boga się bójcie, króla czcicie.

1 Tm , 1–4: Przede wszystkim więc napominam, aby zanosić błagania, modlitwy, prośby, dziękczynienia za wszystkich ludzi, za królów i za wszystkich przełożonych, abyśmy ciche i spokojne życie wiedli we wszelkiej pobożności i uczciwości. Jest to rzecz dobra i miła przed Bogiem, Zbawicielem naszym, który chce, aby wszyscy ludzie byli zbawieni i doszli do poznania prawdy.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 5.

Jaka była postawa Jezusa wobec władzy państwowej? Wyjaśnij na podstawie fragmentu:

Mt 22,21 *Oddawajcie więc, co jest cesarskiego, cesarzowi, a co Bożego, Bogu.*

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 6.

Czy jest jakiś moment, w którym nie powinniśmy przestrzegać prawa? Czy Bóg poparłby nieposłuszeństwo władzom w jakimś przypadku? Wyjaśnij na podstawie fragmentów:

Dz 5,27-29: *A gdy ich przywiedli, stawili ich przed Radą Najwyższą. I zapytał ich arcykapłan, mówiąc: Nakazaliśmy wam surowo, abyście w tym imieniu nie uczyli, a oto napełniliście nauką waszą Jerozolimę i chcecie ściągnąć na nas krew tego człowieka. Piotr zaś i apostołowie odpowiadając, rzekli: Trzeba bardziej słuchać Boga niż ludzi.*

Dz 5,40-42: *I usłuchali go, i przywoławszy apostołów, kazali ich wychłostać, zabronili im mówić w imieniu Jezusa i zwolnili ich. A oni odchodzili sprzed oblicza Rady Najwyższej, radując się, że zostali uznani za godnych znosić zniewagę dla imienia jego. Nie przestawali też codziennie w świątyni i po domach nauczać i zwiastować dobrą nowinę o Chrystusie Jezusie.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7.

Jak można w praktyce okazywać posłuszeństwo władzy cywilnej? Przygotuj na piśmie propozycje okazywania lojalności rządzącym tak, by do tego również zachęcać innych.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8.

Naucz się na pamięć wersetu:

Oddawajcie więc, co jest cesarskiego, cesarzowi, a co Bożego, Bogu. (Mt 22,21)

Lekcja 3

Przestrzeganie prawa Bożym nakazem.

PODSTAWA BIBLIJNA: Jk 1,23-25; Prz 3,32; Rz 6,16; Łk 16,10; Mt 6,33; Prz 28,18; Prz 21,18; Ps 15,1-2; Hebr 13,18; Mt 17,24-26.

PRAWDA CENTRALNA: We wszystkim pragniemy postępować uczciwie.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Módlcie się za nas;
jesteśmy bowiem przekonani,
że mamy czyste sumienie,
gdyż chcemy we wszystkim dobrze postępować.* (Hebr 13,18)

Zadanie 1.

Czym jest uczciwość? Wyjaśnij, jak to rozumiesz.

.....

.....

.....

Zadanie 2.

Wypełnij tabelę. Potwierdź lub zaprzecz: TAK lub NIE .

Nie kopiujesz i nie pobierasz z internetu nielegalnej muzyki i filmów.	
Nie zdarza ci się umyślnie nie zapłacić za bilet za przejazd autobusem lub pociągiem.	
Nie zdarza ci się rozliczać bez faktury, byleby nie zapłacić podatku na przykład za usługę elektryka czy hydraulika.	
Zadeklarowałeś do oclenia przedmioty, o których wiedziałeś, że powinieneś je zgłosić.	
Przestrzegasz ograniczeń prędkości i innych przepisów drogowych jadąc samochodem.	
Nie zawyżyłeś swoich kwalifikacji/umiejętności podczas rozmowy o pracę (nawet sezonową).	
Od zarobionych pieniędzy odprowadziłeś podatek.	
Nie ściągasz na egzaminach/sprawdzianach.	
Sprzedając coś na aukcjach opisujesz faktyczny stan przedmiotu.	
Rzetelnie wykonujesz swoje zadania nawet wtedy, gdy nikt nie patrzy.	

Znalazłeś coś wartościowego i szukasz właściciela, nie zabierasz dla siebie.	
Oddajesz wszystkie pożyczone rzeczy.	

Jeśli w 12 rubrykach napisałeś/aś TAK możesz uznać siebie za człowieka uczciwego.

Zadanie 3.

Czy bycie uczciwym w dzisiejszych czasach jest oznaką siły czy słabości? Wypowiedz się.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 4.

Jak Bóg w swoim Słowie wypowiada się na temat uczciwości? Wypowiedz się na podstawie fragmentów:

Wj 20,15-16: *Nie będziesz kradł. Nie będziesz mówił przeciw bliźniemu twemu kłamstwa jako świadek.*

J 14,15: *Jeżeli Mnie miłujecie, będziecie zachowywać moje przykazania.*

Jk 1,23-25: *Bo jeśli ktoś jest słuchaczem Słowa, a nie wykonawcą, to podobny jest do człowieka, który w zwierciadle przygląda się swemu naturalnemu obliczu; bo przypatrzył się sobie i odszedł, i zaraz zapomniał, jakim jest. Ale kto wejrzał w doskonały zakon wolności i trwa w nim, nie jest słuchaczem, który zapomina, lecz wykonawcą; ten będzie błogosławiony w swoim działaniu.*

Prz 3,32: *Gdyż przewrotny jest obrzydliwością dla Pana; lecz szczerzy są jego przyjaciele.*

Rz 6,16 *Czyż nie wiecie, że jeśli się oddajecie jako słudzy w posłuszeństwo, stajecie się sługami tego, komu jesteście posłuszni, czy to grzechu ku śmierci, czy też posłuszeństwa ku sprawiedliwości?*

Łk 16,10 *Kto jest wierny w najmniejszej sprawie i w wielkiej jest wierny, a kto w najmniejszej jest niesprawiedliwy i w wielkiej jest niesprawiedliwy.*

Prz 28,18: *Kto postępuje uczciwie, doznaje pomocy; kto chodzi krętymi ścieżkami, wpada w dół.*

Prz 21,8: *Kręta jest droga zbrodniarza, lecz postępowanie uczciwego jest proste.*

Ps 15,1-2: *Panie! Kto przebywać będzie w namiocie twoim? Kto zamieszka na twej górze świętej? Ten, kto żyje nienagannie i pełni to, co prawe, i mówi prawdę w sercu swoim.*

Hbr 13,18: *Módlcie się za nas; jesteśmy bowiem przekonani, że mamy czyste sumienie, gdyż chcemy we wszystkim dobrze postępować.*

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 5.

Czy Jezus był uczciwym obywatelem i płacił podatki? Wypowiedz się na podstawie:

Mt 17,24-26: A gdy przyszedli do Kafarnaum, przystąpili do Piotra poborcy dwudrachmowego podatku i rzekli: Nauczyciel wasz nie płaci dwu drachm? Rzekł Piotr: Owszem. A gdy wszedł do domu, uprzedził go Jezus, mówiąc: Jak ci się wydaje, Szymonie? Od kogo królowie ziemi pobierają cło lub czynsz? Od synów własnych czy od obcych? A on rzekł: Od obcych. Na to Jezus: A zatem synowie są wolni. Ale żebyśmy ich nie zgorszyli, idź nad morze, zarzuć wędkę i weź pierwszą złowioną rybę, otwórz jej pyszczek, a znajdziesz stater; tego zabierz i daj im za mnie i za siebie.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 6.

Jeśli zdarzało ci się dotąd postępować nieuczciwie, musisz to zmienić. Trzeba uznać swój grzech przed Bogiem i odnowić swoją przyjaźń z Nim, odwracając się od nieuczciwości.

Prz 28,13: Nie zazna szczęścia, kto błędy swe ukrywa; kto je wyznaje, porzuci, ten miłosierdzia dostąpi.

Zapisz swoje postanowienia :

Od dziś będę uczciwy w

Nigdy nie zachowam się nieuczciwie

Naprawię swoją nieuczciwość.....

Zadanie 7.

Naucz się na pamięć wersetu:

Módlcie się za nas; jesteśmy bowiem przekonani, że mamy czyste sumienie, gdyż chcemy we wszystkim dobrze postępować. (Hbr 13,18)

Lekcja 4

Odpowiedzialność w pracy i w biznesie.

PODSTAWA BIBLIJNA: Rdz 1,26-28; Rdz 2,15; Mt 25,14-30; Mt 5,33-37.

PRAWDA CENTRALNA: Bóg oczekuje od nas odpowiedzialności i od początku przeznaczył nas do pracy.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *I stworzył Bóg człowieka na obraz swój. Na obraz Boga stworzył go. Jako mężczyznę i niewiastę stworzył ich. I błogosławił im Bóg, i rzekł do nich Bóg: Rozradzajcie się i rozmnażajcie się, i napełniajcie ziemię, i czyńcie ją sobie poddaną; panujcie nad rybami morskimi i nad ptactwem niebios, i nad wszelkimi zwierzętami, które się poruszają po ziemi! (Rdz 1, 27-28)*

Zadanie 1.

Wyszukaj fragmenty biblijne przedstawiające odpowiedzialne i nieodpowiedzialne postępowanie bohaterów.

Zachowanie odpowiedzialne:

Imię bohatera	Historia

Zachowanie nieodpowiedzialne:

Imię bohatera	Historia

Zadanie 2.

Wymień podobieństwa pomiędzy odpowiedzialnością pierwszego człowieka za ogród Eden a odpowiedzialnością właściciela firmy za swój biznes.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

Zadanie 3.

Oceń w skali od 1 do 10 swoją odpowiedzialność

Jak odpowiedzialnym „sługą” chciałbyś być w swojej przyszłej pracy zawodowej?	
Jak odpowiedzialnym jesteś „sługą” w swojej edukacji szkolnej?	
Jak odpowiedzialnym jesteś „sługą” w dziedzinie swoich obowiązków domowych?	
Jak odpowiedzialnym jesteś „sługą” w kościele?	
Jak odpowiedzialnie wywiązujesz się ze swoich zobowiązań wobec znajomych?	
Jak uważasz, na ile punktów oceniają Twoją odpowiedzialność Twoi najbliżsi?	
Jak Ci się wydaje, na ile punktów ocenili by Twoją odpowiedzialność Twoi znajomi?	

Zadanie 4.

1. Po czym można poznać człowieka odpowiedzialnego?

.....

.....

.....

2. Co mogę zrobić, żeby stać się człowiekiem bardziej odpowiedzialnym i lepiej wywiązywać się z powierzonych zadań?

.....

.....

.....

3. Kto może Ci w tym pomóc?

.....

.....

.....

4. W jaki sposób już teraz mogę przygotowywać się do przejęcia odpowiedzialności za swoją przyszłość zawodową lub biznesową?

.....

.....

.....

5. A co zrobisz w tej sprawie już w tym tygodniu?

.....

.....

.....

Lekcja 5

Wolność i zniewolenie w pracy oraz w biznesie.

PODSTAWA BIBLIJNA: Rz 13,8a; Prz 22,7; 1 Kor 7,23; Mt 6,24-34.

PRAWDA CENTRALNA: Bóg chce wolności człowieka w każdej dziedzinie, także w pracy i w biznesie.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Drogoście kupieni; nie stawajcie się niewolnikami ludzi.* (1 Kor 7,23)

Zadanie 1.

a). Na podstawie poniższego wersetu wyjaśnij tę pozorną sprzeczność, że człowiek ma za zadanie wydajnie pracować i pomnażać dochody, a jednocześnie nie powinien służyć „mamonie”, tylko Bogu.

Mat 6,24: *Nikt nie może dwom panom służyć, gdyż albo jednego nienawidzić będzie, a drugiego miłować, albo jednego trzymać się będzie, a drugim pogardzi. Nie możecie Bogu służyć i mamonie.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b). Przeczytaj Mat 6,25-34 i wyjaśnij tę pozorną sprzeczność, że człowiek powinien postępować w życiu według pewnego porządku i planu, a jednocześnie nie powinien się troszczyć o swoją przyszłość.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

c). Wyjaśnij jakiego rodzaju wolność może osiągnąć człowiek postępujący według wersetów rozważanych w powyższych poleceniach.

.....

.....

.....

.....
.....
.....

Zadanie 2.

Odpowiedz na pytania:

1. Co zrobisz, żeby nie wpaść w pułapkę zadłużenia?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Jak ułożysz priorytety w swoim życiu, żeby zachować równowagę pomiędzy życiem zawodowym, rodziną i relacją z Bogiem?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Lekcja 6

Etyka w pracy i w biznesie.

PODSTAWA BIBLIJNA: Prz 11,1; Prz 11,3.

PRAWDA CENTRALNA: Biblijna prawda o uczciwości prowadzi do sukcesu w pracy i w biznesie.

WERSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Uczciwość kieruje prawymi, a wiarołomnych zgubi nieprawość* (Prz 11,3 BT)

Zadanie 1.

Wybierz z poniższej listy trzy zagadnienia. Wyobraź sobie, że jesteś pracownikiem lub właścicielem firmy uwikłanym w ten problem. Opisz etyczne zagrożenia z nimi związane. Znajdź sposoby uczciwego rozwiązania go.

Problemy etyczne związane z pracą i biznesem w dziedzinie reklamy, promocji i stosunków z klientami:

- 1) wykorzystywanie niedostatecznej wiedzy klientów, zwłaszcza dzieci i osób starszych; szczególnie w sprawie kredytów;
- 2) narażanie klienta na dodatkowe koszty i przykrości, których się nie spodziewał;
- 3) nieuczciwe doradztwo;
- 4) niejasne formułowanie umów;
- 5) budowa nieprawdziwego image firmy;
- 6) sprzedaż towarów przeterminowanych;
- 7) natarczywe oferowanie towaru (wykorzystywanie technik sprzedaży);
- 8) wprowadzanie klienta w błąd poprzez informowanie o cechach produktu, których nie posiada, albo nieinformowanie o ukrytych wadach towaru;
- 9) wykalkulowana powolność;
- 10) niedokładność w wykonywaniu zleceń;
- 11) niedotrzymywanie terminu i warunków dostaw;
- 12) złe lub częściowe wykonanie usługi;
- 13) postępowanie w przypadku niesłusznej reklamacji;
- 14) łapówki przedstawicieli handlowych dla sprzedawców;
- 15) łapówki przedstawicieli handlowych dla osób podejmujących decyzje zakupowe dla firm i instytucji (co może być łapówką? Wakacje, spa, pieniądze, talony, bony, towary, usługi, itp.);
- 16) zwrot części pieniędzy „pod stołem”;
- 17) zatrudnianie na czarno;
- 18) płacenie części wypłaty pod stołem.

- Pierwszy problem

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Drugi problem

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Trzeci problem

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2.

W oparciu o poniższe opowiadanie sytuacyjne odpowiedz na pytania.

Zniszczyłem sprzęt firmy, towar, albo w inny sposób doprowadziłem do strat w firmie. Szef jeszcze nie wie. Kolega proponuje, że będzie mnie kryć. Mam możliwość sfałszowania dokumentacji, żeby nie ponieść konsekwencji.

- Co zrobię?

.....

.....

.....

.....

- Jakie będą konsekwencje duchowe mojej decyzji?

.....

.....

.....

.....

- Jaki wpływ moja decyzja będzie miała na relacje z kolegą, szefem, innymi współpracownikami?

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3.

W oparciu o historię odpowiedz na poniższe pytania.

Jestem kierownikiem w korporacji. Podejmuję decyzję o zatrudnieniu. Mogę zatrudnić osobę nieznaną o najwyższych kwalifikacjach, albo bliskiego kolegę z kościoła, który ma nieodpowiednie kwalifikacje, ale jest osobą wierzącą.

- Czy nagnę zasady obowiązujące w firmie, żeby zatrudnić wierzącego znajomego, czy postąpię według zasad firmy?

.....

.....

.....

- Jakie będą duchowe konsekwencje mojej decyzji?

.....

.....

-
- Jaki wpływ będzie miała moja decyzja na relacje z kolegą?

-
-
- Jaki wpływ będzie miała moja decyzja na relacje z innymi znajomymi?

-
- Jaki wpływ będzie miała moja decyzja na relacje ze współpracownikami?

-
- Jaki wpływ będzie miała moja decyzja na relacje z moim szefem?

-
- Jaki wpływ będzie miała moja decyzja na moją dalszą karierę w firmie?
-
-

Lekcja 7

Transplantacja.

PODSTAWA BIBLIJNA: J 15,13; J 18,10; Łk 22,50-51; Ez 11,19.

PRAWDA CENTRALNA: Ratunek życia bliźniego jest chrześcijańskim obowiązkiem.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Nikt nie ma większej miłości, gdy ktoś życie oddaje za przyjaciół swoich.* (J 15, 13)

Zadanie 1.

Przedstaw werset oraz prawdę centralną lekcji w postaci rebusu na kartce A4.

Zadanie 2.

Zapoznaj się z następującymi fragmentami biblijnymi: J 18,10; Łk 22,50-51 oraz Ez 11,19. Skomentuj je z punktu widzenia problemu poruszanego w trakcie trwania lekcji.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3.

Biorąc pod uwagę argumenty dyskutowane w czasie lekcji oraz po przeczytaniu poniższych stwierdzeń wyraż swoje stanowisko odnośnie transplantacji. Zadanie wykonaj w formie ustnej lub pisemnej.

- Dawstwo organów jest naśladowaniem Boga w dawaniu życia, poprzez odniesienie do bliźniego: „Nikt nie ma większej miłości, gdy ktoś życie oddaje za przyjaciół swoich” (J 15, 13).
- Niestety w tym aspekcie również pojawiają się nadużycia w postaci handlu organami. Niedopuszczalne jest pozbawianie kogoś życia i pobieranie jego organów w imię 'większego dobra', którym byłoby ratowanie życia innej osobie (Wj 20,13).
- Moralnie nie do przyjęcia jest pobranie narządów, jeśli dawca lub jego bliscy, mający do tego prawo, nie udzielają na to wyraźnej zgody.
- W obecnym stanie wiedzy medycznej jako nieodwracalnie przekroczony próg śmierci człowieka przyjmuje się moment śmierci mózgu (ściślej: śmierci pnia mózgu). Pojawiają się głosy wskazujące, że kryterium śmierci mózgu może być niewystarczające.
- Jedynie medycyna, nie zaś filozofia czy teologia, może w sposób pewny stwierdzić moment biologicznego zgonu człowieka.

A series of 17 horizontal dotted lines spanning the width of the page, providing a template for text entry.

Lekcja 8

Klonowanie

PODSTAWA BIBLIJNA: Ps 139,13; Iz 49,1-5; Jr 1,5; Łk 1,15; Łk 1,41-44.

PRAWDA CENTRALNA: Życie ludzkie jest niepowtarzalnym Bożym darem.

WERSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Bo Ty stworzyłeś nerki moje,
Ukształtowałaś mnie w łonie matki mojej.* (Ps 139,13)

Zadanie 1.

Dopasuj poniższe fragmenty biblijne do komentarzy i odnośników.

Prorok Izajasz został powołany jeszcze przed swoim narodzeniem.	Ps 139,13-16
Jan Chrzciciel już jako nienarodzone dziecko został napełniony Duchem Świętym.	Łk 1,41-44
Biblia wskazuje, że nienarodzone dzieci czują np. radość, która jest w tym wypadku wyznacznikiem człowieczeństwa.	Jr 1,5
Nienarodzone dzieci są ważne w oczach Bożych, a sam Bóg jest zaangażowany w akt ich stwarzania.	Łk 1,41-44
Pan Jezus został nazwany Panem, kiedy to był jeszcze nienarodzonym człowiekiem.	Iz 1,1-5
Bóg potwierdził tożsamość proroka Jeremiasza, kiedy był jeszcze w łonie matki swojej.	Łk 1,15

Zadanie 2.

Zastanów się nad poniższymi zagadnieniami i wyraż swoje zdanie w formie wypowiedzi.

Czy klonowanie wprowadziłoby rynkowe zasady tam, gdzie ich być nie powinno?

.....

.....

.....

.....

Czy nastąpiłaby instrumentalizacja kobiety i ograniczenie jej do roli dawczyni komórki jajowej oraz macicy?

.....

.....

.....

.....

Czy klonowanie może być kolejnym krokiem na drodze do zniszczenia rodziny jako podstawowej komórki społecznej?

.....

.....

.....

.....

Czy burzy relację pokrewieństwa, eliminuje ojcostwo i macierzyństwo w formie, jaką znamy od początku świata?

.....

.....

.....

.....

Czy ten, kto miałby możliwość klonowania, mógłby sprawować władzę w stopniu większym niż jakikolwiek rząd na świecie?

.....

.....

.....

.....

Czy normalne współżycie między mężem a żoną stałoby się przeżytkiem?

.....

.....

.....

Klonowanie związane jest z wybraniem jednego embrionu człowieka spośród wielu, które ulegają likwidacji, a więc czy w takim procesie zabija się wiele ludzkich istnień?

.....

.....

.....

.....

Czy całkowity brak zainteresowania tą tematyką będzie prowadził do utraty znajomości odkryć badań prowadzonych przez przemysł biotechnologiczny?

.....

.....

.....

Lekcja 9

Eugenika.

PODSTAWA BIBLIJNA: Iz 53,2; 1 Sm 16,12; 2 Sm 14,25; 1 Krl 19,4-5; 1 Sm 1,7-10; Wj 4,10; 2 Krl 2,23-24; 1 Krl 19,4-5; 1 Sm 1,7-10.

PRAWDA CENTRALNA: Bóg przeznacza ludzi do wielkich zadań, bez względu na ich wygląd i inteligencję.

WERSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Nie miał postawy ani urody, które by pociągały nasze oczy i nie był to wygląd, który by nam się mógł podobać. (Iz 53,2)*

Zadanie 1.

Napisz, jak wyobrażasz sobie wygląd zewnętrzny Pana Jezusa. Czy mógł On być przystojnym mężczyzną?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2.

Podaj imiona osób, które w Biblii zmagaly się z ludzkim ograniczeniami (nie były piękne, mądre, bały się, przechodziły depresję, itd.), a mimo to były wspaniałymi narzędziami w Bożych rękach.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lekcja 10

Feminizm i równouprawnienie.

PODSTAWA BIBLIJNA: Sdz 4,1-24; Est 3-5; Łk 10,38-40; Łk 24,1-12.

PRAWDA CENTRALNA: W Bożych oczach wszyscy jesteśmy równi.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Bo wszyscy, którzy zostaliście w Chrystusie ochrzczeni, przyoblekliście się w Chrystusa. Nie masz Żyda ani Greka, nie masz niewolnika ani wolnego, nie masz mężczyzny ani kobiety, albowiem wy wszyscy jedno jesteście w Jezusie Chrystusie.*
(Ga 3,27-28)

Zadanie 1.

Przeczytaj poniższe fragmenty i odpowiedz na pytanie:

Sdz 4,1-24 → Co ten fragment mówi o Deborze?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Est 3-5 → Co ten fragment mówi o Esterze?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Łk 10, 38-42; Łk 24, 1-12 → Jaki stosunek do kobiet miał Pan Jezus?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lekcja 11

Homoseksualizm i transwestytyzm.

PODSTAWA BIBLIJNA: J 41-42; Kpł 18,22; Hbr 4,15-16; Pwt 22,5; Rz 1,26-28; 1 Kor 6,9-10; 1 P 2,17; Kpł 20,13; 1 Kor 6,18; 1 Kor 10,13.

PRAWDA CENTRALNA: Tolerancja dla grzesznika, ale nie dla grzechu.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Nie sądzcie, a nie będziecie sadzeni;
nie potępiajcie, a nie będziecie potępieni;
odpuszczajcie, a będzie wam odpuszczone. (Łk 6,37)*

Zadanie 1.

Napisz, co o homoseksualizmie lub transwestytyzmie mówią podane niżej wersety:

1.) Kpł 18,22; Hbr 4,15-16; Pwt 22,5

.....

.....

.....

.....

2.) Rz 1,26-28; 1 Kor 6,9-10; 1P 2,17

.....

.....

.....

.....

3.) Kpł 20,13; 1 Kor 6,18; 1 Kor 10,13

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2.

Przeczytaj J 41-42 i napisz, w jaki sposób Pan Jezus potraktował Samarytanę?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lekcja 12

Zjawisko gender.

PODSTAWA BIBLIJNA: Rdz 1,26-28; Rdz 2,18-24; Prz 31,10-31; Ef 5,23-25.

PRAWDA CENTRALNA: Pan Bóg stworzył nas różnych i niepowtarzalnych.

WERSET DO ZAPAMIĘTANIA: *I stworzył Bóg człowieka na obraz swój.
Na obraz Boga stworzył go.
Jako mężczyznę i niewiastę stworzył ich. (Rdz 1,27)*

Zadanie 1:

Zapoznaj się różnymi sposobami wychowania. Wpisz do tabeli plusy i minusy każdego z nich.

Wychowanie dla tradycyjnego układu ról płciowych.

Przy przyjęciu takiego stanowiska nieodmiennie zakładamy istnienie jasnej granicy między obiema płciami - zarówno w znaczeniu biologicznym, jak i społeczno-psychologicznym. Takie podejście, mające bez wątpienia charakter esencjalistyczny, przynosi socjalizację dwubiegunową ze wszystkimi tego konsekwencjami (od dzieciństwa chłopcy będą biegać z pistoletami po podwórku i marzyć o kierowaniu wozem strażackim, z kolei dziewczęta będą grzecznie bawić się lalkami i prosić mamę, by kupiła im dziecięcą pralkę ze wszystkimi niezbędnymi akcesoriami). Logicznie, w opisanej sytuacji wytworzy się swoisty układ socjalizacyjny z jasnymi konsekwencjami. Oto silny, odważny, zdecydowany i zorientowany na karierę oraz podbój świata mężczyzna będzie kierował życiem kobiety - empatycznej, delikatnej i uroczej, zorientowanej na macierzyństwo i prowadzenie domu. Nietrudno dostrzec, że wariant ten uosabia - przynajmniej z pewnych perspektyw analitycznych - patriarchyzm i seksizm, a dominacja męska jest w nim niepodważalna.

PLUSY	MINUSY
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 1 c.d.

Wychowanie oparte na ideologii równych praw:

Taki, propagowany przez liberalny feminizm, wariant socjalizacji zdaje się proponować kobiecie wyzwolenie na warunkach mężczyzny, cała ideologia równych praw jest bowiem historycznym wytworem społeczeństwa androcentrycznego. Kobieta ma w takiej sytuacji "dorównać" mężczyźnie, dokładnie tak samo jak kolorowi mają "dorównać" białym, a mniejszości etnicznej - dominującej większości. Logika równych praw jest męska w swojej istocie - kobieta ma funkcjonować jak mężczyzna i rywalizować skutecznie z mężczyznami na wszystkich płaszczyznach życia społecznego. Symbolem może być w tym kontekście businesswoman - racjonalna i opanowana, zdecydowana i konkurencyjna, z zapałem przywdziewająca męskie garnitury i krawaty. W takiej sytuacji od najwcześniejszych lat dążyć się będzie do rozwijania zarówno w dziewczętach, jak i chłopcach głównie tradycyjnie męskich cech charakteru, a tradycyjne cechy kobiece będą marginalizowane (ironicznie i metaforycznie: obie płcie będą biegać z pistoletami i kierować wozami strażackimi, lalki zostaną w szafie, a dziecięce pralki będą zalegać na półkach w sklepach zabawkowych). Nie ulega jednak wątpliwości, że taka kobieta będzie (powszechnie) oskarżana o "maskulinizację" swojej tożsamości. Można więc zadać ironiczne pytanie, kto będzie próbował zupę i ubierał się w koronki (nie mówiąc już o problemie przetrwania gatunku). Patriarchat jest jednak w tym przypadku całkowicie zniesiony.

PLUSY	MINUSY
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 1 c.d.

Wychowanie sfeminizowane:

Takie wychowanie (odwołujące się w swojej istocie do idei feminizmu kulturowego) wychodziłoby z założenia, że na świecie powinny zapanować tradycyjne cechy i wartości kobiece. Drogą sejmowej ustawy zakazano by więc zapewne produkcji zabawek typu pistolet maszynowy i wóz strażacki; chłopcy i dziewczęta grzecznie bawiliby się lalkami i gotowaliby zupę. Na świecie zapanowałyby "powszechna szczęśliwość", ludzie żyliby w klimacie empatii, troskliwości i delikatności. Oczywiście, takie podejście jest niemożliwe do przyjęcia z wielu powodów - przede wszystkim w związku z nieuniknionymi problemami chłopców ze swoją tożsamością płciową (jacyż rodzice chcieliby, aby ich synowie byli zniewieściami?).

PLUSY	MINUSY
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 1 c.d.

Odwrocenie ról płciowych:

Taki - możliwy tylko w teorii (?) - wariant zakładałby odwrócenie ról płciowych: biologiczny chłopiec wychowywany byłby na dziewczynkę, a dziewczynka na chłopca.

W tym wypadku mamy do czynienia - w powszechnym odbiorze - nie tylko ze zmaskulinizowaną kobietą, ale i ze sfeminizowanym mężczyzną. Patriarchat zostaje zastąpiony matriarchatem (ale nie w klasycznym tego słowa znaczeniu). Oczywiście, można tutaj powtórzyć - odnoszące się przynajmniej do chłopców - uwagi przedstawione w podejściu poprzednim.

PLUSY	MINUSY
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 1 c.d.

Androgynia

W takim podejściu, które jest doskonale widoczne w koncepcji Sandry L. Bem, "osoby androgyniczne włączają "ja" zarówno w schemat kobiecości, jak i w schemat męskości". Powstaje wówczas, jako rezultat socjalizacji, "osoba totalna" posiadająca - niezależnie od swojej płci biologicznej - w wysokim stopniu rozwinięte zarówno cechy, które tradycyjnie uznawane były za męskie (odwaga, zdecydowanie, orientacja na sukces), jak i kobiece (empatia, delikatność, zmysłowość). Podstawowym problemem zdaje się w tym przypadku integracja obu stron psychiki (męskiej i kobiecej), jej brak może bowiem wywoływać groteskowe wrażenie dewiacji.

PLUSY	MINUSY
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 2.

Na podstawie podanych niżej wersetów, napisz, co Biblia mówi o kobiecie i mężczyźnie i jakie im role przypisuje:

Rdz 1, 26-28.....

.....

Rdz 2, 18-24.....

.....

Prz 31, 10-31.....

.....
.....
Ef 5,23-25.....
.....
.....

Zadanie 3.

Wypisz role i funkcje przypisywane kobiecie i mężczyźnie we współczesnym świecie.

ROLE I FUNKCJE WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE	
KOBIETA	MĘŻCZYŻNA
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Lekcja 13

Relacje seksualne w bliskim związku przedmałżeńskim.

PODSTAWA BIBLIJNA: 1 Kor 6,13.18-20; Rdz 2,20-25.

PRAWDA CENTRALNA: Seks jest darem przeznaczonym dla małżonków.

WERSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Małżeństwo niech będzie we czci u wszystkich, a łoże nieskalane; rozpustników bowiem i cudzołóżników sądzić będzie Bóg.* (Hbr 13,4)

Zadanie 1.

Uzupełnij tabelę: *Bóg stworzył seks.*

Słowa Pisma	Moje rozumienie i związek z prawdą centralną
Rdz 2,20-25	
Prz 5,18-19	
Prz 18,22	
Pnp 5,10-16	
Pnp 7,1-9	
1 Kor 6, 18-20	
1 Kor 7,3	
Hbr 13,4	

Źródło: J. Burns, *Poskramianie Hormonów. Prosto z mostu o miłości i seksie dla współczesnej młodzieży.* s. 36.

Zadanie 2.

Uzupełnij tabelę.

Jak daleko powinienem się posunąć?

przyjaźń	pierwsze randki	chodzenie ze sobą	po zaręczynach	małżeństwo

Źródło: na podstawie J. Burns, *Poskramianie Hormonów...*, op. cit., s. 19.

Lekcja 14

Depresja – stan, z którego możesz wyjść.

PODSTAWA BIBLIJNA: 1 Krl 19,1-18.

PRAWDA CENTRALNA: Z Bogiem przejście przez każdą ciemną dolinę jest możliwe.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Nie bój się, bom Ja z tobą, nie lękaj się, bom Ja Bogiem twoim!
Wzmocnię cię, a dam ci pomoc,
podeprę cię prawicą sprawiedliwości swojej. (Iz 41,10)*

Zadanie 1.

Uzupełnij tabelę.

Powody, dla których ludzie popadają w stany depresyjne	Czynniki sprzyjające pogłębieniu depresji	Jak walczyć z depresją?

Lekcja 15

Emocje a duchowość.

PODSTAWA BIBLIJNA: Ps 3; Ps 6; Ps 10; Ps 103; 2 Sm 6,1-15.

PRAWDA CENTRALNA: Emocje nie są wyznacznikiem naszej duchowości.

WERSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Lecz ja będę radował się w Panu,
weselił się w Bogu mojego zbawienia.* (Ha 3,18)

Zadanie 1.

Uzupełnij tabelę.

Fragment	Emocje Dawida	Czy emocje te wpływają na duchowość Dawida?
Ps 3		
Ps 6		
Ps 10		
Ps 103		
2 Sm 6,1-15		

Lekcja 16

Relacja rodzic – dorosłe dziecko.

PODSTAWA BIBLIJNA: Łk 2,39-52; Kol 3,20; Ef 6,1-3; Pwt 5,16

PRAWDA CENTRALNA: Posłuszeństwo rodzicom przynosi błogosławieństwo.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Dzieci, bądźcie posłuszne rodzicom swoim w Panu, bo to rzecz słuszna.* (Ef 6,1)

Zadanie 1.

Odpowiedz na pytania:

- Jak uważasz, czy powinieneś zawsze słuchać rodziców, dlaczego tak/dlaczego nie?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- W jaki sposób budować relację z rodzicami, którzy nie wierzą w Boga, aby być dla nich świadectwem?

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2.

Napisz, jak należy rozumieć werset biblijny zapisany w Ef 6,1: *Dzieci, bądźcie posłuszne rodzicom swoim w Panu, bo to rzecz słuszna.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lekcja 17

Samodzielność czy skrzydła domu rodzinnego?

PODSTAWA BIBLIJNA: Łk 15,11-32; Mk 10,7.

PRAWDA CENTRALNA: Nie podejmuj pochopnych decyzji.

WERSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Zamysły pilnego prowadzą do zysków, lecz każdy, kto w pośpiechu działa, ma tylko niedostatek.* (Prz 21,5)

Zadanie 1.

Odpowiedz zwięźle na poniższe pytania:

- Co powinienem umieć, wybierając życie na własny rachunek?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Co powinno, a co nie powinno mnie motywować do tego, by się usamodzielnic?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Co mogę zrobić już teraz, żeby dobrze przygotować się do samodzielnego życia?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lekcja 18

Młodzież a życie towarzyskie.

PODSTAWA BIBLIJNA: 2 Tm 2,21; 1 Kor 6:12; Ef 5,1-21; Rz 14,23.

PRAWDA CENTRALNA: Co zrobiłby Jezus?

WERSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Wszystko mi wolno, ale nie wszystko jest pożyteczne.
Wszystko mi wolno, lecz ja nie dam się niczym zniewolić.*
(1 Kor 6,12)

Zadanie 1.

Wyjaśnij na podstawie 2 Tm 2,21, co oznacza być naczyniem do celów zaszczepnych?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2.

Wymień 5 sytuacji, w których zadasz sobie pytanie będące prawdą centralną lekcji, czyli: „Co zrobiłby Jezus?”.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lekcja 19

Wyjątkowość religii chrześcijańskiej.

PODSTAWA BIBLIJNA: 1 P 3,15-18; Iz 65,1; Pwt 6,4-9; Hbr 4,12-16;
Flp 1,7; Kol 1,15-23; Łk 22,66-71.

PRAWDA CENTRALNA: Jezus Chrystus – jedyny Bóg,
który poświęcił swoje życie dla zbawienia człowieka.

WERSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Tak i Chrystus, raz ofiarowany, aby zgładzić grzechy wielu,
drugi raz ukáže się nie z powodu grzechu,
lecz ku zbawieniu tym, którzy go oczekują.* (Hbr 9,28)

Zadanie 1.

Wyszukaj poniższe fragmenty biblijne, przeczytaj i napisz, co mówią o postawie obrońcy wiary i prawdach biblijnych:

- 1 P 3,15-18

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Iz 65,1

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Pwt 6,4-9

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Hbr 4,12-16

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Flp 1,7

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Kol 1,15-23

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Łk 22,66-71

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2.

Napisz, co mógłbyś zrobić, aby być godnym świadkiem Jezusa Chrystusa, umiejącym obronić i wytłumaczyć się ze swojej wiary:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lekcja 20

Chrześcijaństwo a inne religie, związki wyznaniowe i sekty.

PODSTAWA BIBLIJNA: J 14,6; Wj 20,3; Pwt 5,7-9; 2 Kor 6,14-18.

PRAWDA CENTRALNA: Chrześcijaństwo jest jedyne i niepowtarzalne.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Ja jestem drogą i prawdą, i życiem.
Nikt nie przychodzi do Ojca inaczej jak tylko przeze Mnie.*
(J 14,6b BT)

Zadanie 1.

Zapoznaj się z poniższymi opracowaniami dotyczącymi różnych religii i sekt, po czym uzupełnij kartę pracy.

Buddyzm (inna nazwa to: sanskr. *Buddha Dharma*; pāli. *Buddha Dhamma* lub *Buddha Sasana* – "Nauka Przebudzonego") – nonteistyczny system filozoficzny i religijny, którego założycielem i twórcą jego podstawowych założeń był żyjący od około 560 do 480 roku p.n.e. Siddhārtha Gautama (pāli. *Siddhattha Gotama*), syn księcia z rodu Śākýów, władcy jednego z państw-miast w północnych Indiach.

Buddyzm jest zaliczany do religii dharmicznych oraz do religii nieisteistycznych. Słowo "buddyzm" zostało stworzone przez zachodnich uczonych stosunkowo niedawno. Wcześniej na Wschodzie używane były nazwy *dharma*, *sasana* lub *buddhasasana*.

Buddyzm opiera się na Czterech Szlachetnych Prawdach głoszonych przez Siddharthę Gautamę, oraz na przedstawionej przez niego Ośmiorakiej Ścieżce, która prowadzić ma do ustania cierpienia. Cztery Szlachetne Prawdy, objawione przez Buddę w jego pierwszym kazaniu w Benaresie (Waranasi):

1. Wszelkie bytowanie to ból i cierpienie - bolesne są narodziny, starość, śmierć, połączenie z niechcianym, rozłączenie z miłym, niezaspokojenie pragnień;
2. Źródłem cierpienia jest niewiedza, z której poprzez różne stadia pośrednie wyłania się pożądanie i przywiązanie do życia zamykające człowieka w kręgu wcieleń (reinkarnacja);
3. Istnieje możliwość położenia kresu cierpieniu;
4. Stwarza ją tzw. Ośmioraka Ścieżka: należyty pogląd, należyty zamiar, należyta mowa, należyte działanie, należyty sposób życia, należyty wysiłek, należyta uwaga, należyta koncentracja.

Po śmierci Buddy, w ciągu pięciu wieków, nauki te rozprzestrzeniły się z subkontynentu indyjskiego na centralną, południowo-wschodnią i wschodnią Azję, aby współcześnie dotrzeć również na Zachód. Buddyzm od początku swojego istnienia był systemem o bardzo luźnej strukturze, zarówno od strony organizacyjnej, jak i doktrynalnej. W trakcie rozwoju historycznego powstały liczne jego odmiany i szkoły, które zazwyczaj (choć nie zawsze) nawzajem się tolerowały, a nawet wspierały. W 2008 roku na świecie było 380 mln buddystów, co daje buddyzmowi piąte miejsce wśród najliczebniejszych religii świata po chrześcijaństwie, islamie, hinduizmie i tradycyjnej, ludowej religii chińskiej.

Buddyzm jest systemem autosoteriologicznym: wskazuje drogę do samowyzwolenia, dostępną dla każdego, kto zechce ją w sposób właściwy praktykować. Nie odwołuje się Boga - zarówno Boga-Stwórcy, jak i Boga-Zbawcy (dlatego w kategoriach religioznawstwa Zachodu opisywany jest jako doktryna ateistyczna).

Przyjmuje, że u podłoża wszystkiego tkwi odwieczna pustka: *śunjata*, a świat stanowi dynamiczny układ nieustannie zmieniających się elementów, *dharm*, które nie istnieją same z siebie, lecz pojawiają się we wzajemnych momentalnych powiązaniach uwarunkowanych przez to, co je poprzedza, i zarazem warunkujących to, co po nich następuje (tzw. Prawo Współzależnego Powstawania sformułowane przez Buddę).

Podobną strukturę ma według buddyzmu osobowość ludzka, dlatego odrzuca on istnienie substancjalnej, trwałej duszy - głosi równocześnie zasadę absolutnej odpowiedzialności za popełnione czyny (tzw. prawo *karmana*), która trwa tak długo, jak długo człowiek tkwi w kręgu wcieleń. Wyzwalające oświecenie osiąga się bez zbawczej interwencji jakiegokolwiek instancji zewnętrznej, wyłącznie wysiłkiem własnym, odślaniając i aktualizując tkwiące w samym sobie dyspozycje (każde stworzenie ma według buddyzmu naturę Buddy).

Wiara w Buddę jest wiarą w to, że był on kimś, kto zjawił się na Ziemi, by głosić naukę o wyzwoleniu, a jednocześnie w sposób doskonały ją zrealizował - jest też wiarą w prawdziwość i skuteczność jego nauki. Uważa się go zatem za mistrza duchowego, za nauczyciela, nie za Boga czy zbawiciela.

Buddyzm jest systemem otwartym, pozbawionym rozbudowanej dogmatyki, dlatego mimo całej różnorodności jego szkół i kierunków nie występuje w nim zjawisko herezji (choć on sam, ze względu na odrzucenie objawienia, *śruti*, uznawany jest za herezję przez wyznawców hinduizmu).

Stanowi przede wszystkim pewną indywidualną praktykę, której fundament to medytacja i zachowywanie podstawowych zasad etycznych: *majtri* (współczucia i przyjaznego nastawienia wobec wszystkich istot), *ahinsy* (nieczynienia krzywdy żadnej z nich), *karuny* (miłosierdzia) - rytuał i kult nie grają w nim roli pierwszoplanowej.

Nie istnieje też jakaś specjalna forma przyjęcia owej religii - buddystą staje się ten, kto dzieląc wiarę w Cztery Szlachetne Prawdy zaczyna dążyć do wyzwolenia. W niektórych tradycjach nawrócenie na buddyzm łączy się z wypowiedzeniem formuły przyjęcia schronienia w tzw. trzech klejnotach buddyzmu: w Buddzie, Dharmie, czyli jego nauce, i Sandze, czyli wspólnocie wyznawców.

Hinduizm – określenie zbiorcze na grupę wierzeń religijnych, wyznawanych głównie na Półwyspie Indyjskim.

Istnieje bardzo wiele odłamów hinduistycznych, różniących się zarówno wierzeniami na temat Boga, jak i praktykami. Ich wyznawców łączy przede wszystkim:

1. Szacunek dla świętych ksiąg – *Wed*.
2. Wiara w reinkarnację.
3. Wiara w prawo akcji i reakcji (*karma*).
4. Dążenie do wyzwolenia, różnie rozumianego przez poszczególne odłamy.

Duże różnice doktrynalne powodują wiele trudności ze zdefiniowaniem hinduizmu.

Różne odłamy hinduizmu zawierają cechy monoteizmu, monizmu, panteizmu, henoteizmu, panenteizmu, politeizmu czy nawet ateizmu. Generalnie hinduizm uznaje, że każda wiara, która prowadzi do Boga, jest dobra.

W hinduizmie istnieje wiara w bóstwa – dewy (bóstwa męskie) i dewi (bóstwa żeńskie), które są zwykle traktowane albo jako emanacje jedyne Boga lub (rzadziej) jako istoty niższe (odpowiedniki aniołów w religiach abrahamowych). Ich przeciwnikami są *źli asurowie*.

Hinduizm ma ogromny zbiór świętych pism. Dzieli się je na *śruti* – literaturę wedyjską – *Wedy* oraz *smryti* – literaturę początkowo niekanoniczną, w skład której wchodzi eposy: *Ramajana* i *Mahabharata* (w tym na szczególną uwagę zasługuje jedna z jej ksiąg – *Bhagawadgita*), *Purany*

oraz Manusmryti. Istnieją również inne księgi uznawane za święte tylko przez niektóre hinduistyczne odłamy bądź ruchy religijne. Dla części hinduistów kanon świętych ksiąg jest w dalszym ciągu otwarty, a nawet w niektórych nurtach za święte uznawane są święte teksty innych wyznań.

Z reguły za symbol religii hinduistycznej uważa się znak: "OM". Czasami też symbolem hinduizmu jest swastyka hinduistyczna. Z hinduizmu (i poprzedzającego go braminizmu) wywodzi się wiele innych religii, m.in. buddyzm, dżinizm, sikhizm, adźiwikowie (pośrednio)

Dawniej hinduizm badano głównie jako strukturę opozycyjną do uniwersalistycznych religii Indii (buddyzmu czy islamu), zwracając uwagę głównie na to, że nie ma on jednolitej struktury organizacyjnej, formy kultu i doktryna są zmienne i płynne, nie ma rozbudowanych, uniwersalnych instytucji. Obecnie zwraca się jednak uwagę na to, że obraz akcentujący wyłącznie te czynniki nie jest pełny i w dużej mierze wywodzi się ze światopoglądu angielskich kolonizatorów, którzy uważali, że umysłowość indyjska nie jest zdolna do tworzenia jakiejś własnej, osobnej i trwałej organizacji społecznej. Skutkiem tego stanu rzeczy jest także to, że niewspółmiernie rozwinięte są badania nad tradycją aryjską i bramińską (w tym tradycją wedyjską, bramińsko-teologiczną i filozoficzną) w dziejach hinduizmu, podczas gdy badania nad elementami tubylczymi i współczesnymi ciągle pozostają w pewnej mierze zaniedbane. Istnieją wciąż także duże luki w badaniach nad hinduizmem na południu Indii.

Islam - (arab. الإسلام; al-islām) – religia monoteistyczna, druga na świecie pod względem liczby wyznawców po chrześcijaństwie. Świętą księgą islamu jest Koran, a zawarte w nim objawienie ma stanowić ostateczne i niezmiennie przesłanie Boga do ludzi. Koran spisany jest w języku arabskim, a muzułmanom nie wolno tłumaczyć go – jako księgi objawionej – na inne języki. Przyjęcie nowej religii oznaczało więc konieczność posługiwania się językiem arabskim. Islam bywał określany jako *mahometanizm*.

Słowo *islam* w języku arabskim oznacza *poddanie się Bogu*. Islam ma wspólne korzenie z judaizmem i chrześcijaństwem. Zgodnie z nauką Mahometa objawienie przekazane Żydom i chrześcijanom przez Abrahama, Mojżesza i Jezusa powinno zostać ponowione i uzupełnione. Muzułmanie wierzą, że wersety Koranu zostały stopniowo objawione Mahometowi poprzez Archanioła Gabriela (arab. *Dżibril*) pomiędzy 610 r. n.e., a jego śmiercią 8 czerwca 632 roku. Objawienie miało miejsce w 610 r. n.e w jaskini Hira. Przeciwnicy zmusili go jednak do ucieczki z Mekki do Medyny. Data tej ucieczki, zwanej hidżrą, przypadająca na 622 r. ery chrześcijańskiej, przyjęta została za pierwszy rok ery muzułmańskiej. Począwszy od niej liczone są kolejne lata islamskiego kalendarza.

Podstawę islamu tworzy pięć zasad i obowiązków muzułmanina. W islamie sunnickim muzułmanin ma pięć obowiązków, zwanych pięcioma filarami islamu (*Arkan ad-din, Arkan al-Islam*):

1. Wyznanie wiary (شهادة, *szahada*) – *Oświadczam, że nie ma boga prócz Allaha, a Mahomet (Muhammad) jest Jego prorokiem* (arab. „Aszhadu an la ilaha illa Allah wa aszhadu anna Muhammadan abduhu wa rasuluhu”; u większości szyitów dodatkowo: *Ali jest przyjacielem Boga*). Jest ona również aktem włączenia do wspólnoty muzułmańskiej i w razie przyjęcia islamu na łożu śmierci jest powszechnie uważana za warunek wystarczający do uznania za pełnoprawnego muzułmanina.
2. Modlitwa (صلاة, *salat*) – odprawiana pięć razy dziennie, z twarzą zwróconą w stronę Mekki (do 627 roku w stronę Jerozolimy) – dzieci i osoby chore mogą odmawiać 3 razy dziennie.
3. Jałmużna (زكاة, *zakat*) – określoną część swego majątku, nie dochodu (najczęściej 2,5%) muzułmanin ma obowiązek oddawać biednym. Uważana jest za jeden z pierwszych

„nowoczesnych” podatków socjalnych, pobierany od określonego progu majątkowego.

4. Post (صوم, *saum*) – w ciągu dziewiątego miesiąca roku muzułmańskiego (ramadanu), muzułmanie muszą powstrzymać się od jedzenia i picia (nie dotyczy kobiet w ciąży lub karmiących, małych dzieci, osób ciężko chorych oraz odbywających długą i wyczerpującą podróż), a także palenia tytoniu od wschodu do zachodu słońca. Wahhabici unikają nawet przełykania śliny.
5. Pielgrzymka do Mekki (حج, *hadżdż*) – muzułmanin musi ją odbyć przynajmniej raz w życiu, jeśli pozwala mu na to sytuacja materialna. Często na podróż składa się cała lokalna wspólnota lub rodzina, która deleguje jedną osobę. Niektóre autorytety religijne uważają, że w razie braku możliwości odbycia pielgrzymki do Mekki można ją w pewien sposób zastąpić pielgrzymką do innego ważnego centrum islamu (ich liczba waha się od 7 do ponad 100).

Według szyitów nie są to filary islamu, lecz raczej zobowiązania, które powinien wziąć na siebie muzułmanin. Niektóre ruchy pochodzenia szyickiego odrzucają je całkowicie lub nadają im drugorzędne znaczenie.

Za ostatniego proroka islam uznaje Mahometa, a za ostatnią objawioną księgę – Koran. Przed Mahometem Allah miał zesłać wielu innych proroków, wśród nich Adama, Abrahama (arab. *Ibrahim*), Mojżesza (arab. *Musa*) i Jezusa (arab. *Isa*). Przesłanie Mahometa początkowo głoszone było wśród przedstawicieli plemion arabskich, z czasem jednak rozpowszechniło się na całym świecie. Obecnie Arabowie stanowią około 20-25% wyznawców islamu. Islam jest uważany przez wyznawców za trzecią (po judaizmie i chrześcijaństwem) i ostateczną religię objawioną. Ortodoksyjny islam dzieli się na 3 główne odłamy: sunnicki, szyicki i charydzyczny.

Za czterech pierwszych kalifów, w latach 632-661, ukształtowały się zasady religijnego i politycznego funkcjonowania wspólnoty muzułmańskiej oraz państwa stworzonego przez Arabów. Ustne nauki proroka zebrane zostały w 653 w świętej księdze islamu – Koranie. Ponadto stopniowo zaczęto spisywać prawa, oparte na wzorze postępowania Mahometa, zwane Sunną. Ostateczną wersję Sunny sporządzono w IX w.

Judaizm – religia monoteistyczna, której podstawą jest wiara w jednego Boga (osobowego, niepodzielnego, będącego bytem niematerialnym, bezcielesnym i wiecznym), będącego nie tylko Stwórcą świata, ale także jego stałym „nadzorcą”, czy też „opiekunem”. Bóg ten zawarł z ludem Izraela wieczyste przymierze, obiecując ochronę i pomoc w zamian za podporządkowanie się jego nakazom.

Judaizm ukształtował się w II tysiącleciu p.n.e.; stanowi religię narodową Żydów. Jest też pierwszą religią abrahamową. Jej wyznawcy znajdują się na całym świecie, obecnie jest ich najwięcej w Stanach Zjednoczonych – 5,6 mln i Izraelu – 4,7 mln. Z judaizmu wywodzi się chrześcijaństwo.

Judaizm wywodzi się z wierzeń Hebrajczyków, którzy najprawdopodobniej wchodzili w skład koczowniczych plemion Habiru przybyłych do Syropalestyny zza Eufratu. Przechowywali oni tradycję o wędrowce Abrahama, którego uznają za swojego przodka, z mezopotamskiego Ur do Kanaanu i przymierzu zawartym przez niego z Bogiem, który obiecał mu liczne potomstwo i władanie krajem Kanaan. Znakiem tego przymierza stało się obrzezanie. Również przekazywano tradycje dotyczące potomków Abrahama (*Awraham* – אברהם): syna Izaaka (*Ischak* – יצחק), wnuka Jakuba (*Jaakow* – יעקב) (zwanego też Izraelem) i prawnuków: Rubena, Symeona, Lewiego, Judy, Issachara, Zabulona, Gada, Dana, Naftalego, Asera, Józefa i Beniamina – od których pochodzić miało 12 plemion izraelskich. Tradycja mówiła również o niewoli potomków Izraela w Egipcie (*Micrajim* – מצרים), o nowym przymierzu, jakie zawarł Bóg Jahwe (*JHWH* – יהוה) z Mojżeszem (*Mosze* – משה), o plagach, które Bóg zesłał na Egipcjan i o pomyślnej ucieczce z Egiptu dzięki licznym cudom i opiece Boga. Zachowano też przekaz

o wędrówce przez pustynię, ustanowieniu kapłaństwa (spośród synów Lewiego – lewitów), oraz o zdobywaniu Ziemi Obiecanej pod wodzą Jozuego w walkach z zamieszkującymi je ludami. Ciągłe zagrożenie z ich strony spowodowało tendencje centralistyczne i w końcu utworzenie zjednoczonej monarchii izraelskiej (Saul, Dawid, Salomon).

W Babilonie i Aleksandrii istniały dwa współpracujące z sobą ośrodki religijne, które zawarły w Talmudzie – będącym rodzajem komentarza do Pięcioksięgu mojżeszowego – zasady judaizmu w warunkach wypędzenia. Talmud nie jest świętą księgą, tak jak Biblia żydowska (zwana przez chrześcijan Starym Testamentem), ma jednak moc obowiązującą dla ortodoksyjnego Żyda w kwestiach kultu, ubioru, odżywiania się, prawa cywilnego i karnego, obowiązującego w żydowskiej wspólnotce. Talmud jest z kolei interpretowany przez rabinów, których dogłębna wiedza pozwala na ustalenie w konkretnej sytuacji, jakie zachowanie jest właściwe.

Świadkowie Jehowy - (pełna nazwa: Chrześcijański Zbór Świadców Jehowy) – restoracjonistyczny, związek wyznaniowy, głoszący, że jedynym Bogiem jest Jehowa (Jahwe), oraz o zbliżającym się objęciu władzy nad światem przez Królestwo Boże. Świadkowie Jehowy są zaliczani do tzw. nurtu badackiego, należącego do wyznań millenarystycznych. Ruch został zapoczątkowany przez Charlesa T. Russella w 1870 roku w Pensylwanii (USA). Liczy ponad 8,2 milionów głosicieli na całym świecie (dane z roku 2014). Świadkowie Jehowy są znani z działalności ewangelizacyjnej i rozpowszechniania swoich publikacji (w tym czasopism: *Strażnica* oraz *Przebudźcie się!*).

Świadkowie Jehowy rozpoczęli swoją współczesną działalność w roku 1870, kiedy to Charles Taze Russell wraz z kilkorgiem przyjaciół utworzył niewielką grupę studiującą Biblię w Allegheny (obecnie część miasta Pittsburgh), w Pensylwanii w Stanach Zjednoczonych. Aby publikować wyniki swoich dociekań na temat tego, co uznali za biblijną prawdę, w wielu naukach sprzeczną z doktrynami, których nauczały inne wyznania, Russell zaczął wydawać *Strażnicę*, czasopismo, które z czasem stało się najbardziej rozpowszechnionym czasopismem religijnym na świecie. Ponadto dla podkreślenia, że nie chodzi o głoszenie żadnych nowych poglądów ani tworzenie nowej religii, tylko przywrócenie niezafałszowanych nauk Jezusa Chrystusa i jego apostołów, wydano serię publikacji pt. *Traktaty Staroteologiczne*. Ludzie, którzy poznawali – w znacznej mierze dzięki rozpowszechnianym publikacjom – głoszone przez nich nauki, zaczęli zbierać się w grupy w celu wspólnego studiowania Biblii. Z czasem stali się oni znani jako Badacze Pisma Świętego.

Okolo roku 1900 publikacje Russella rozpowszechniało kilkuset ochotników, zwanych kolporterami, rozpoczęto Od 1914 roku posługiwano się w krzewieniu nauk biblijnych nowatorską (jak na owe czasy) techniką: wyświetlano zestaw filmów oraz przeźroczy zsynchronizowanych z oprawą dźwiękową, zatytułowany *Fotodrama stworzenia*. Tylko w ciągu pierwszego roku wyświetlania filmy te obejrzało ponad 9 milionów widzów na trzech kontynentach.

Charles Taze Russell zmarł 31 października 1916 w wieku 64 lat podczas powrotu z podróży ewangelizacyjnej. 26 lipca 1931 roku na międzynarodowym kongresie w Columbus w stanie Ohio została przyjęta rezolucja nadająca nową nazwę – *Świadkowie Jehowy*, opartą na Księdze Izajasza 43:10–12, aby odróżnić tę społeczność od innych grup badaczy Pisma Świętego i od pozostałej części chrześcijaństwa, a także symbolicznie zerwać z dziedzictwem tradycji Russella. W rezolucji oświadczono między innymi: „Jesteśmy sługami Jehowy Boga upoważnionymi do wykonania w Jego imieniu pewnego dzieła, mianowicie dawania – zgodnie z Jego przykazaniem – świadectwa o Jezusie Chrystusie i powiadamiania ludzi, iż Jehowa jest prawdziwym i wszechmocnym Bogiem. Z radością więc obieramy i przyjmujemy imię, które Pan Bóg wypowiedział swymi ustami, i pragniemy, by nas znano pod tym imieniem i nazywano nim,

a mianowicie: Świadkowie Jehowy". Poniżej omówiono wybrane nauki Świadków Jehowy (w nawiasach wymieniono niektóre wersety biblijne, na które się powołują, uzasadniając swe wierzenia):

1. Biblia: Świadkowie Jehowy są przekonani, że tylko Biblia jest Słowem Bożym i zawiera prawdę. Przyjmują tzw. kanon protestancki tzn., że nie uznają za natchnione tzw. ksiąg deuterokanonicznych Starego Testamentu – uważają je za apokryfy, natomiast Nowy Testament (Chrześcijańskie pisma greckie) uznają w całości za natchnione. Odrzucają tzw. Tradycję Apostolską oraz wszystkie inne tradycje pozabiblijne (2 Tm 3,16, 17; J 17,17; Mt 15,3).
2. Bóg: Świadkowie Jehowy wierzą w jednoosobowego Boga, Jehowę (Jahwe) i oddają cześć tylko jemu, jako jedynemu prawdziwemu Bogu. Kładą duży nacisk na posługiwanie się imieniem własnym Boga Stwórcy w odpowiednich sytuacjach i z należyтым szacunkiem (Pwt 6,4; Ps 83,18; Rz 10,13). Nie uznają nauki o Trójcy Świętej, uważając, że jest sprzeczna z Biblią.
3. Jezus Chrystus: wierzą, że jest jednorodzoným Synem Boga Jehowy (imię Jezus znaczy „Jehowa jest zbawieniem”):
 - był pierwszym stworzeniem Boga (*pierworodnym wszelkiego stworzenia*); przez niego Bóg stworzył świat materialny i duchowy (Kol 1,15)
 - istniał w postaci duchowej (podobnie jak Bóg i aniołowie) zanim został człowiekiem, do której to postaci powrócił po wstąpieniu do nieba (Mi 5,2; 1 P 3,18; 2 Kor 5,16), gdzie określany jest m.in. jako archanioł Michał (1 Tes 4,16)
 - jego życie zostało przeniesione z Nieba do łona dziewicy Marii (Łk 1,35)
 - jego złożone w ofierze doskonałe życie daje wszystkim ludziom możliwość dostąpienia zbawienia – uzyskania życia wiecznego (Mt 20:28; 1 Tm 2,5.6)
 - od jesieni roku 1914 z upoważnienia Bożego króluje w niebie (nad Ziemią zapanuje wkrótce po Armagedonie i będzie nad nią panować przez 1000 lat, po czym odda władzę swemu Ojcu, Jehowie) (Dn 4,10–16; Ap 20,6; 1 Kor 15,28)
 - został zgładzony na palu męki (został przybity do prostej belki, pala „*crux simplex*” – *krzyż prosty*, a nie do krzyża (Dz 5,30)
4. Duch Święty: wierzą, że jest czynną siłą (mocą) Bożą, nieosobową energią, za pośrednictwem której Bóg wykonuje swoją wolę i której może udzielać innym.
5. Królestwo Boże: wierzą, że jest to realny rząd, który jest jedyną nadzieją dla ludzkości; rząd ten ma siedzibę w niebie, złożony z Jezusa (jako króla) oraz 144 000 wybranych (część z nich przebywa jeszcze na Ziemi); że Królestwo Boże wkrótce usunie z ziemi zło wraz ze wszystkimi ludzkimi rządami i religiami, i zostanie zaprowadzony nowy świat, w którym zapanuje sprawiedliwość i pokój^[51]. Pozostali zbawieni mają żyć na Ziemi w przywróconym raju jako poddani tego Królestwa. Chrystus będzie Królem nad ziemią przez 1000 lat, po czym odda władzę swemu Ojcu, Jehowie (Dn 2,44; 2 Tm 4,18; Ap 11,15; 1 Kor 15,28).
6. Szatan (czyli Diabeł) – jest to realna osoba, zbuntowany anioł, który zapragnął, aby jemu zamiast Bogu oddawano cześć (nie jest to symbol zła lub złych skłonności). Szatan pociągnął do buntu przeciwko Jehowie Bogu wielu innych aniołów, którzy tym samym stali się demonami. Obecnie ma wielką władzę nad światem ludzkim – nad ludźmi oddalonymi od Boga, ludzkimi rządami i religią fałszywą, dlatego w Biblii nazwany jest „bogiem” tego świata (2 Kor 4,4; 1 J 5,19). W trakcie 1000-letnich rządów Chrystusa będzie on uwięziony, a po tym okresie ma być na krótko wypuszczony, a następnie na zawsze unicestwiony wraz z wszystkimi innymi przeciwnikami Boga (Ap 20,1–3, 10.14).

7. Ziemia: wierzą, że pierwotnym zamierzeniem Bożym wobec Ziemi było, aby była w całości zaludniona czcicielami Stwórcy i że Bóg nie zmienił swojego zamierzenia co do ludzi i Ziemi. Wierzą, że w momencie *końca systemu rzeczy*, tj. kiedy Boża wojna światowa Armagedonu zniszczy zło tego świata i tych z ludzi, którzy nie spełniają wymagań Jehowy, zbawione osoby będą cieszyć się życiem wiecznym jako doskonali ludzie i że wszyscy zmarli, zachowani w pamięci Bożej, zostaną wskrzeszeni. Wierzą, że Bóg nie dopuści do zniszczenia Ziemi wskutek wojny nuklearnej, przez zanieczyszczenie środowiska ani w wyniku katastrofy kosmicznej. Nie popierają poglądu, jakoby Bóg miał zniszczyć Ziemię ogniem.
8. Śmierć: wierzą, że śmierć jest przeciwieństwem życia, że zmarli nie mogą nic czynić. Ludzie w momencie śmierci przestają istnieć, lecz istnieją w pamięci u Boga. Ponowne zaistnienie jest możliwe dopiero przy zmartwychwstaniu (Kazn 9,5.6.10; Ez 18,4).
9. Dusza: uważają, że według Biblii człowiek żyjący jest duszą; nie posiada nieśmiertelnej duszy (Rdz 2,7; Ez 18,4). Duszami są również wszelkie zwierzęta zamieszkujące ziemię i wody (Rdz 1,20). Odrzucają naukę o nieśmiertelności duszy jako – ich zdaniem – niezgodną z Biblią.
10. Zbawienie: wierzą, że Jehowa Bóg, poprzez swego Syna, zapewni wszystkim prawdziwym wierzącym wybawienie z terażniejszego, niegodziwego świata oraz wyzwolenie z niewoli grzechu i śmierci.
11. Dni ostatnie: wierzą, że po 2520 latach od roku 607 p.n.e. (który to rok uznają za datę zburzenia Jerozolimy przez Nabuchodonozora II), czyli w 1914 nastąpiło niewidzialne wstąpienie Jezusa na tron w niebie, od którego określają czas dni ostatnich tego złego systemu rzeczy czyli obecnych złych rządów na ziemi; zakończy je Armagedon, po którym ma panować Królestwo Boże.
12. Armagedon: według Świadców Jehowy jest to nadchodząca powszechna *wojna wielkiego dnia Boga Wszechmocnego* (Ap 16,14.16). Określenie to odnosi się do sytuacji, gdy ziemscy władcy polityczni są zgromadzeni przeciwko Jehowie Bogu i Jego Królestwu pod władzą Jezusa Chrystusa. Wyrazem ich sprzeciwu ma być na końcu ogólnoswiatowa akcja przeciwko Świadców Jehowy.
13. Babilon Wielki: *Ogólnoswiatowe imperium religii fałszywej* – zaliczają do niego wszystkie pozostałe religie, włącznie z chrześcijaństwem (które ich zdaniem jako ogół jest niewierne Bogu). Ma być zniszczony przez Organizację Narodów Zjednoczonych, symboliczną *szkarłatną bestię* z Księgi Apokalipsy.
14. 144 000: Świadcowie Jehowy wierzą, że Bóg wybrał spośród ludzi 144 000 jako tzw. „małą trzódkę”, klasę ludzi, którzy mają współkrólować z Jezusem Chrystusem w niebie (przez 1000 lat, po Armagedonie) Są oni powoływani od czasów Chrystusa aż do naszych czasów. Liczba jeszcze żyjących przekracza 15 tysięcy osób; jest to tzw. *ostatek* żyjących na ziemi.
15. Maria, matka Jezusa: Wierzą, że kiedy został poczęty Jezus, Maria była dziewicą – aż do rozwiązania. Następnie miała przynajmniej kilkoro dzieci z Józefem (Mt 1,20–25; 13,53–56). Uważają, że należała do grona pierwszych uczniów Jezusa, na których został wylany Duch Święty w dniu Pięćdziesiątnicy 33 r. n.e. i należy do grona 144 000 wybranych do władz Królestwa Bożego.
16. Święta. Obchodzą tylko co roku rocznicę Wieczery Pańskiej – potocznie nazywaną *Pamiętką śmierci Jezusa Chrystusa* (w okresie zbliżonym do świąt Wielkiego Tygodnia, poprzedzającego Wielkanoc), wiosną w dniu odpowiadającym 14 nisan według biblijnego kalendarza księżycowego. Odrzucają tradycyjne wszelkie rytuały, święta, wywodzące się z kultury ludowej bądź obchodzone indywidualnie – jak urodziny czy imieniny, święta

państwowe lub święta religijne, jeśli te naruszają przykazania lub zasady biblijne, np. związane są lub wywodzą się z niezgodnych z Biblią poglądów i praktyk religijnych, stanowią element kultu państwa lub nadmiernej czci oddawanej ludziom. W związku z tym nie obchodzą żadnych innych świąt, w tym Bożego Narodzenia, powołując się na zbieżność tradycji tych świąt z religiami pogańskimi oraz uważają, że pierwsi chrześcijanie nie chcieli ustalać daty narodzin Jezusa.

Religia mormonów - powstała około dwustu lat temu, i jej fundamenty położył Joseph Smith. Ten człowiek uważał, że odwiedził go osobiście Bóg Ojciec i Jezus Chrystus, i powiedzieli mu oni, że wszystkie kościoły i społeczności są czymś obrzydliwym. Joseph wyruszył, aby założyć zupełnie nową religię, która miała stać się „jedynym prawdziwym kościołem na ziemi”. Problem z mormonizmem polega na tym, że zaprzecza, zmienia i dodaje pewne rzeczy do Biblii. *Chrześcijanie nie mają powodów do tego, by wierzyć, że Biblia nie jest prawdziwa, czy odpowiednia. Prawdziwie wierzyć i ufać Bogu oznacza ufać Jego Słowu. I całe Pismo jest natchnione przez Boga, co oznacza, że jest Ono od Niego (2 List do Tymoteusza 3,16).*

Mormoni wierzą, iż tak naprawdę istnieją cztery źródła słów natchnionych przez Boga, a nie tylko jedno.

1. Biblia „pod warunkiem, że właściwie przetłumaczona”. To, które wersety zostały przetłumaczone właściwie, nie zawsze jest jasne.
2. Księga Mormona, przetłumaczona przez Smitha i opublikowana w 1830 roku. Smith wierzył, że jest ona „najbardziej poprawną księgą na ziemi”, i że dana osoba, jeśli wypełnia jej słowa, może zbliżyć się do Boga bardziej, niż dzięki wypełnianiu słów „jakiegokolwiek innej księgi”.
3. Doktryna i Przymierza zostały przez mormonów uznane za księgę, zawierającą zbiór współczesnych objawień, biorąc powagę, iż „Kościół Jezusa Chrystusa został odnowiony”.
4. Perła wysokiej ceny została uznana przez mormonów za pewną prawdę, która „wyjaśnia” doktryny i nauczania, które zostały usunięte z Biblii i dodaje swoje własne informacje na temat stworzenia świata.

Mormoni wierzą, iż o Bogu można powiedzieć cztery rzeczy: iż nie zawsze był on Najwyższą Istotą wszechświata, ale otrzymał ten status dzięki pełnemu sprawiedliwości życiu i wytrwałości. Wierzą, iż Bóg Ojciec ma „ciało z krwi i kości i które można dotknąć tak, jak ciało człowieka”. Choć współcześni liderzy mormonizmu nie uznają już jego nauczania, Brigham Young nauczał, że Adam był tak naprawdę Bogiem i ojcem Jezusa Chrystusa. Mormoni sądzą, że są różne poziomy królestw w życiu pozagrobowym: Królestwo Niebiańskie, Królestwo Ziemskie, Królestwo Telestialne i zewnętrzna ciemność. To, kiedy ludzie umrą, zależy od tego, w co oni wierzą, i co robią w doczesnym życiu.

Mormońscy liderzy nauczają, że Jezus wcielony urodził się wskutek fizycznej relacji między Bogiem Ojcem a Maryją. Wierzą oni, że Jezus jest Bogiem, ale że człowiek może też stać się bogiem.

Scjentologia (ang. *Scientology*) – organizacja założona w 1951 roku przez pisarza science fiction L. Rona Hubbarda jako alternatywa dla psychologii. W roku 1953 została ona określona przez niego jako „stosowana filozofia religijna”. Scjentolodzy określają się jako religijna organizacja non-profit, poświęcona propagowaniu rozwoju ducha ludzkiego oraz programom doradztwa i rehabilitacji. Wielu członków tej organizacji twierdzi, że nauki Hubbarda (zwane w terminologii scjentologicznej „technologią”) uwolniły ich od uzależnień, depresji, problemów w nauce, chorób psychicznych i innych kłopotów. Przeciwnicy scjentologii, wywodzący się przede wszystkim ze środowisk lekarzy psychiatrów, których Hubbard bardzo ostro krytykował za „stosowanie barbarzyńskich metod”, uważają poglądy Hubbarda na psychoterapię za pseudonaukowe, według niektórych opinii jest to destrukcyjna sekta.

Sam termin *scjentologia* jest znakiem towarowym Religious Technology Center, które udziela licencji na jego użycie oraz na wydawanie dzieł Hubbarda, uważanego przez wiele środowisk za kontrowersyjnego. Obecny liderem scjentologów noszącym tytuł Przewodniczącego Rady Religijnego Centrum Technologii jest David Miscavige. Od samego początku scjentologia jest przedmiotem wielu kontrowersji, ataków oraz krytyki. Jej przeciwnicy to między innymi środowiska lekarskie, Kościół katolicki oraz rządy niektórych państw. Krytycy twierdzą, że wiele jej kontrowersyjnych działań wynika bezpośrednio z nauk Hubbarda.

Mimo podobnej nazwy nie ma żadnego związku między Stowarzyszeniem Chrześcijańskiej Nauki, zwanym chrześcijańskim scjentyzmem, a scjentologią. Doktryny scjentologii ustalone zostały przez Hubbarda w ciągu około 33 lat, od 1952 r. aż do jego śmierci w styczniu 1986 roku. Większość podstawowych zasad ustalona została w latach 50. i 60. XX wieku.

Scjentologia to rozwinięta i przebudowana forma *dianetyki*, wcześniejszego systemu technik samodoskonalenia opisanego przez Hubbarda w jego książce *Dianetyka. Współczesna nauka o zdrowiu umysłowym*. W połowie lat 50. Hubbard uznał dianetykę za jedną z części scjentologii. Główna różnica między dianetyką a scjentologią polega na tym, że dianetyka skupia się na obecnym życiu danej osoby i na radzeniu sobie z fizycznymi, psychicznymi i emocjonalnymi problemami oraz twierdzi, że większość obecnych problemów to reakcje na dawne traumy danego człowieka. Scjentologia przyjmuje natomiast bardziej religijne podejście, zajmując się – oprócz przezwycięzania obecnych trudności – również problemami duchowymi, takimi jak poprzednie życia, a także etyką i moralnością, zdrowiem psychicznym i jego zależnością od zdrowia duchowego, komunikacją, małżeństwem, wychowaniem dzieci, problemami w pracy, studiowaniem „technologii” i samą naturą życia.

Wierzenia scjentologów składają się z szeregu coraz bardziej zaawansowanych poziomów wiedzy ezoterycznej. Opisuje się to jako droga w górę „Mostu Całkowitej Wolności” lub po prostu „Mostu”.

Główne wierzenia scjentologów to:

- każda osoba jest nieśmiertelną istotą duchową (określaną jako *thetan*), która posiada ciało i umysł;
- każdy thetan przeżył już wiele żyć i żyć będzie ponownie po śmierci ciała;
- każda osoba jest z natury dobra, ale zostaje „skażona” przez chwile cierpienia w swoim życiu;
- prawdziwe jest to, co jest prawdziwe dla ciebie; żadne wierzenia nie są na nikim wymuszane jako „prawdziwe”. Zamiast tego zasady scjentologii powinny zostać sprawdzone i określone jako prawdziwe lub nieprawdziwe przez samych wierzących;
- scjentologia może pomóc światu na wielką skalę z problemami, takimi jak: narkotyki, przestępczość, analfabetyzm, prawa człowieka itp.

Scjentologowie twierdzą, że ich metodyka może pomóc każdemu osiągnąć wyższy poziom duchowej i etycznej edukacji, zwiększając jego świadomość otaczającego go świata oraz skuteczność jego działań. Pozwolić na to mają scjentologiczne metody doradztwa duchowego. Ostatecznym celem scjentologii jest przywrócenie duszy do jej naturalnego stanu całkowitej wolności, który da jej kontrolę nad materią, energią, czasem, przestrzenią, myślami, formą i życiem. Ten stan zwany jest Operującym (działającym) Thetanem (ang. *Operating Thetan*), w skrócie OT.

Scjentologowie uważają, że ludzki umysł składa się z trzech części: „umysłu analitycznego”, „umysłu reaktywnego” i „umysłu somatycznego”. Hubbard opisał umysł analityczny jako część pozytywną, racjonalną i rozumującą, podczas gdy umysł reaktywny (pozostałość po przodkach zwierzęcych zmuszająca do automatycznych zachowań w sytuacjach zagrożenia) operuje

odpowiedziami na ból i nieświadome stymulacje. Umysł somatyczny jest częścią umysłu odpowiedzialną za wykonywanie poleceń umysłu analitycznego. W momentach „restymulacji”, to znaczy gdy określone bodźce dochodzące z otoczenia przypominają wcześniej przeżytą dramatyczną sytuację, umysł reaktywny przejmuje kontrolę nad umysłem somatycznym blokując działanie umysłu analitycznego a co za tym idzie działa wbrew woli człowieka powodując zachowania irracjonalne (typowe przykłady to napad wściekłości, blokada umysłu w czasie egzaminu, niechęć do konkretnej osoby bez konkretnego powodu). Umysł „analityczny” i „reaktywny” porównywane bywają błędnie do superego i id Freuda oraz do świadomości i podświadomości. Centralną praktyką w scjentologii jest „audytowanie” (ang. *auditing* z łac. *audire* 'słuchać'), polegające na sesjach terapeutycznych sam na sam z tzw. „audytorem” lub „doradcą”.

Audytor wykonuje dokładnie sekwencję instrukcji określoną przez Hubbarda, aby „oczyścić” umysł reaktywny z aberracji (engramów). Do audytowania wykorzystuje się urządzenie zwane w scjentologii jako E-metr (ang. *E-meter*, urządzenie mierzące reakcję skórno-galwaniczną), które pozwala obserwować stan emocjonalny osoby audytowanej i określić, czy właśnie omawiane zdarzenie z przeszłości powoduje reakcję emocjonalną osoby audytowanej i czy jest istotne w procesie audytowania.

Procedura „oczyszczania umysłu reaktywnego” powtarzana jest tak długo, aż osoba audytowana nie reaguje emocjonalnie na dane przeżycie z przeszłości, co oznacza uwolnienie jej od automatycznej reakcji emocjonalnej na sytuacje podobne do sytuacji przeżytej wcześniej i co można zmierzyć przy pomocy wyżej wymienionego urządzenia. Ślad przeżycia zapisany w umyśle reaktywnym nazywany engramem usuwany jest w ten sposób z umysłu reaktywnego i przesuwane jest jako wspomnienie do umysłu analitycznego.

Zanika typowa dla umysłu reaktywnego odruchowa reakcja na bodźce zewnętrzne. Pozwala to osobie audytowanej reagować na podobne sytuacje w przyszłości racjonalnie, a nie, jak to się wcześniej działo, np. agresją lub panicznym strachem. Trzeba przy tym zaznaczyć, że opis ten jest bardzo dużym uproszczeniem całej procedury. System ten bywa porównywany do biofeedbacku, jednakże sami scjentologowie nie używają tej terminologii podczas opisywania teorii i praktyk audytowania, ponieważ cel stosowania tego urządzenia w obu przypadkach jest zasadniczo różny.

Proces audytowania ma pomagać ludziom pozbyć się brzemienia określonych traumatycznych zdarzeń, a w zasadzie zapisów tych zdarzeń (engramów) w umyśle reaktywnym, które najczęściej związane są z bolesnym doświadczeniem zachodzącym w czasie częściowego lub całkowitego wyłączenia świadomości danej osoby, i których osoba ta nie jest w stanie sobie przypomnieć, a mimo to reaguje emocjonalnie na sytuacje podobne. Audytor zadaje osobie audytowanej pytania lub wydaje polecenia, które wywołać mają „powrót” danej osoby do określonego zdarzenia (a co za tym idzie – przypomnienie go sobie) i przeżycie go wielokrotnie na nowo – aż do momentu, gdy znikną reakcje emocjonalne. Końcowym stanem emocjonalnym jest ulga, czasem nawet euforia i pełne zrozumienie wcześniejszych irracjonalnych zachowań.

Audytwanie wymaga zrozumienia pytań i poleceń przez osobę audytowaną i przebiega lepiej, jeśli wie ona, o co chodzi. Zgodnie z „kodeksem audytora” zawartym w *Dianetyce* L.Rona Hubbarda audytorzy nie mogą sugerować, oceniać, poprawiać ani ganić odpowiedzi osób audytowanych. „Choć żadna zasada w Tekstach nie wymaga bezpośrednio porzucenia przez scjentologów ich wierzeń religijnych ani członkostwa w innych kościołach, w praktyce oczekuje się, że to zrobią i w pełni poświęcić się scjentologii można jedynie przez wykluczenie innych wierzeń. Jako od scjentologów oczekuje się od nich, że odpowiedzi na fundamentalne pytania o ich istnienie oraz oświecenia szukać będą jedynie w Tekstach scjentologicznych.”

Krytycy scjentologii twierdzą, że wybrana grupa zaawansowanych członków kościoła

scjentologicznego ostatecznie dowiaduje się, że Hubbard nie pozostawił wątpliwości, jeśli chodzi o swój stosunek do innych religii. W niektórych z tekstów przeznaczonych jedynie dla tej wybranej grupy twierdzi on, że Jezus Chrystus nigdy nie istniał, ale został wszczepiony do kolektywnej pamięci ludzkości przez Xenu 75 milionów lat temu i że chrześcijaństwo było „operacją entheta (zła)”, kierowaną przez istoty zwane Targami (Hubbard, „Electropsychometric Scouting: Battle of the Universes”, kwiecień 1952), co jednoznacznie identyfikuje Jezusa i chrześcijaństwo jako siły zła, nie siły dobra. Należy jednak ponownie zaznaczyć, że o istnieniu tych tekstów dowiadujemy się przede wszystkim od przeciwników scjentologii i że według nich teksty te znane są jedynie małej grupie wyznawców.

Według Hubbarda islam również był rezultatem pozaziemskiego implantu pamięciowego zwanego Emanatorem, którego artefaktem jest ponoć Al-Kaaba. Według niego główne religie nie zrealizowały swych głównych celów: „Można idealizować ubóstwo i utożsamiać mądrość z żebraczymi miskami lub cnotę z niskim stanem posiadania. Jednakże wszyscy ci, którzy to robili (buddyści, chrześcijanie, komuniści i inni fanatycy) skończyli w martwym punkcie lub wkrótce tam trafią.” (Hubbard, 21 stycznia 1965)

Rudowłosy Hubbard czasem identyfikował siebie z Maitreją, Buddą przyszłości, który opisywany był w tekstach buddyjskich jako „człowiek z zachodu z włosami jak płomień, który przybędzie około 2 500 lat po pierwszym Buddzie”. (Hubbard, *Hymn of Asia*, 1952).

New Age (z ang.: Nowa Era, wymowa: [nju: eɪdʒ]; także, Nowy Wiek) – złożony i wielowymiarowy, alternatywny ruch kulturowy, zapoczątkowany w latach sześćdziesiątych XX wieku, wyrosły z przekonania, że ludzkość, pogrążona w głębokim kryzysie, znajduje się w punkcie zwrotnym pomiędzy dwiema epokami ("erami"). *Uwaga: jest to termin bardzo wieloznaczny, często będący etykietą służącą do oceny zjawisk (zachęcającej lub zniechęcającej), a nie do ich nazywania. Często służy także do prowadzenia walk ideologicznych.*

Część zwolenników ruchu New Age uważa, że dzisiejsze czasy to ostatni etap świata, jaki znamy. Po przejściu tego świata w nową rzeczywistość (Nową Erę), ma nastąpić złoty wiek ludzkości. Bliżej nieokreśloną, ale raczej niedaleką przyszłość zwolennicy *New Age* wyobrażają sobie jako czasy, w których nie będzie konfliktów, granic państwowych, zaś ludzkość będzie żyła w ogólnoswiatowej wspólnocie kierowanej przez wspólny Rząd Światowy. To czas, w którym ludzie całkowicie przewartościują swoje spojrzenie na otaczający ich świat. Zgodnie z tym przekonaniem nastanie wtedy kres wszelkich systemów religijnych oraz ich instytucji, zaś ludzi będzie jednoczyć wzajemnie zrozumienie, pozbawione wszelkich podziałów.

Według niektórych głosicieli New Age, dobiega końca tzw. era Ryb (interpretowana między innymi symbolicznie jako epoka chrześcijaństwa), zaś na jej miejsce ma nastąpić era Wodnika. Wyznawcy tej doktryny wierzą, iż ludzkość doznaje duchowego wejścia w nową epokę, przypisane konkretnemu znakowi zodiaku, co ma według nich nastąpić co około 2150 lat.

Źródła tego poglądu oraz genezy całego ruchu można doszukiwać się w astrologii, teozofii, zwłaszcza w pismach Heleny Bławatskiej i kontynuatorki jej myśli Alice Bailey (1880-1949), ważnej prekursorki New Age, Księdze Urantii, antropozofii Rudolfa Steinera oraz kontrkulturze lat 60. XX wieku (np. ruch hippisowski). Jak w przypadku większych społecznych kultur duchowych takich jak buddyzm, chrześcijaństwo czy islam, trudno jest wskazać absolutnie wszystkie źródła leżące u podstaw zaistnienia danej kultury duchowej.

New Age jako kierunek filozoficzny może być scharakteryzowany jako monizm, panteizm, a także skrajny etyczny indywidualizm i woluntaryzm. Zakłada, iż wszyscy są jednością, a poczucie odrębności jednostki od świata i innych istot jest uświadomieniem sobie własnego ego przez umysł. Ruch ten zaleca wiele praktyk, mających na celu zjednoczenie ze światem. Są to np. medytacja, koncentracja, afirmacja, joga, reiki i channeling – przekazy rzekomo

pochodzące od obcych cywilizacji poprzez osobę będącą w transie (np. przekazy Kasjopean, Plejadian, Ra, Wingmakers, Wniebowstąpionych Mistrzów). Zaleca, lecz nie nakazuje. Zwolennicy New Age deklarują, iż uznają wolną wolę każdej istoty ludzkiej za najwyższe dobro i szanują każdą decyzję każdego człowieka. Ideologia New Age głosi, że każdy jest równy każdemu. New Age jest także często łączony z psychologią perennis (psychologią wieczną) o której mówił, między innymi, Aldous Huxley mając na myśli wiedzę o duchowości i jedności człowieka ze światem, bliskiej temu, o czym mówi panteizm.

New Age odrzuca zorganizowaną strukturę, będąc zinstytucjonalizowanym ruchem religijnym. Wszystkie doktryny oraz rytuały mają charakter oddolny, wychodząc bezpośrednio od jego członków. Z tego też powodu w New Age nie ma osób duchownych. Założenia kultury duchowej New Age:

- wszystko we wszechświecie jest ze sobą powiązane, jest jednością (jednią);
- wszystko jest emanacją kosmicznej energii, którą można nazwać na przykład Bogiem albo Absolutem;
- wszystko, co istnieje, posiada moc (współ)tworzenia rzeczywistości;
- najwyższym dobrem i celem istnienia jest miłość, w najszerszym rozumieniu;
- nauka nie jest w stanie wytłumaczyć wszystkiego, ponieważ jest tylko niedoskonałym instrumentem naszego poznania. Alternatywne metody mogą być niekiedy skuteczniejsze od naukowych;
- życie ziemskie jest tylko stanem przejściowym, jednym z etapów rozwoju. Śmierć nie jest finalna, to tylko proces transformacji energii w inną formę;
- człowiek, tak jak i wszystko inne, jest uduchowiony, posiada nadfizyczną jakość;
- świat zmieni się, gdy ludzkość osiągnie odpowiedni poziom rozwoju duchowego;
- najważniejszym narzędziem człowieka jest wolna wola. Może on dokonywać w każdym momencie życia dowolnego wyboru, bez narażania siebie na osąd, krytykę bądź aprobatę (o ile czyni to świadomie i zdaje sobie sprawę z konsekwencji swojego postępowania).

Po przeczytaniu powyższych opracowań uzupełnij kartę pracy.

KARTA PRACY DLA UCZNIĄ

ZAŁOŻYCIEL/TWÓRCA RELIGII/SEKTY	
MONOTEIZM/POLITEIZM	
ISTNIENIE BOGA OSOBOWEGO	
GŁÓWNE PRZESŁANIE DOKTRYNA	
ŻYCIE PO ŚMIERCI	
KWESTIA ZBAWIENIA	
SPOSOBY I FORMY ODDAWANIA CZCI	
ŚWIĘTE KSIĘGI	
OBOWIĄZKI WYZNAWCÓW	
CO ZROBIŁ BÓG/BÓSTWO DLA SWOICH WYZNAWCÓW	

Lekcja 21

Zakorzenie konfesyjne.

PODSTAWA BIBLIJNA: Ef 1,22-23; Ef 3,6; Ef 5,25; 1 Kor 12,27-28; Dz 9,26; Dz 17,1-4; 1 Kor 1,10-11; Hbr 10,25.

PRAWDA CENTRALNA: Kościół jest wspólnotą, do której każdy chrześcijanin ma przywilej przynależeć.

WERSET DO ZAPAMIĘTANIA: *I trwali w nauce apostołskiej i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach. (Dz 2,42)*

Zadanie 1.

Przeczytaj poniższe fragmenty biblijne i na ich podstawie stwórz graficzny obraz wspólnoty biblijnej:

- Ef 1,22-23: *I wszystko poddał pod nogi jego, a jego samego ustanowił ponad wszystkim Głową Kościoła, który jest ciałem jego, pełnią tego, który sam wszystko we wszystkim wypełnia.*
- Ef 3,6: *Mianowicie, że poganie są współdziedzicami i członkami jednego ciała i współuczestnikami obietnicy w Chrystusie Jezusie przez ewangelię.*
- Ef 5,25: *Mężowie, miłujcie żony swoje, jak i Chrystus umiłował Kościół i wydał zań samego siebie.*
- 1 Kor 12,27-28: *Wy zaś jesteście ciałem Chrystusowym, a z osobna członkami. A Bóg ustanowił w kościele najpierw apostołów, po wtóre proroków, po trzecie nauczycieli, następnie moc czynienia cudów, potem dary uzdrawiania, niesienia pomocy, kierowania, różne języki.*
- Dz 9,26: *A gdy przybył do Jerozolimy, starał się przyłączyć do uczniów, ale wszyscy się go bali, nie wierząc, że jest uczniem.*
- Dz 17,1-4: *A gdy przeszli Amfipolis i Apolonię, przybyli do Tesaloniki, gdzie była synagoga żydowska. Paweł zaś, według zwyczaju swego, poszedł do nich i przez trzy sabaty rozprawił z nimi na podstawie Pism, wywodząc i wykazując, że Chrystus musiał cierpieć i zmartwychwstać. Tym Chrystusem, mówił, jest Jezus, którego ja wam głoszę. I dali się niektórzy z nich przekonać i przyłączyli się do Pawła i Sylasa, również wielka liczba spośród pobożnych Greków i niemało znamienitych niewiast.*
- 1 Kor 1,10-11: *Proszę was, bracia, w imieniu Pana naszego, Jezusa Chrystusa, abyście wszyscy byli jednomyślni i aby nie było między wami rozłamów, lecz abyście byli zespoleni jednością myśli i jednością zdania. Albowiem wiadomo mi o was, bracia moi, od domowników Chloi, że wynikły spory wśród was.*
- Hbr 10,25: *nie opuszczając wspólnych zebrań naszych, jak to jest u niektórych w zwyczaju, lecz dodając sobie otuchy, a to tym bardziej, im lepiej widzicie, że się ten dzień przybliża.*

Lekcja 22

Gniew i zazdrość.

PODSTAWA BIBLIJNA: Rdz 31,1-11; Rz 13,13-14.

PRAWDA CENTRALNA: Gniew i zazdrość łamie jedność w grupie.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Kto wzbudza gniew, wywołuje kłótnie.* (Prz 30,33)

Zadanie 1.

Zastanów się i odszukaj w konkordacji biblijnej (lub używając komputera) przykłady bohaterów biblijnych, którzy walczyli z gniewem i zazdrością.

Imię bohatera	Gniew	Zazdrość	Odnośnik biblijny

Zadanie 2.

Zastanów się, jak wygląda życie w ciągłym gniewie i zazdrości oraz do czego takie życie może doprowadzić. Przywołaj przykłady, w których złe zachowanie spowodowane gniewem i zazdrością złamało jedność w rodzinach i wśród przyjaciół. Zastanów się, co zrobić, by pozbyć się zazdrości i gniewu ze swojego życia. Swoje spostrzeżenia zapisz i zaprezentuj reszcie grupy.

Przykłady złego zachowania spowodowane gniewem i zazdrością	Jak walczyć z gniewem i zazdrością?

Lekcja 23

Służba czy gwiazdorstwo?

PODSTAWA BIBLIJNA: Ef 6,6-8, Kol 3,23-24.

PRAWDA CENTRALNA: Uniź się i bądź, jak Jezus, sługą dla ludzi.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Niech więc każdy uważa nas za sługi Chrystusa.* (1 Kor 4,2 a)

Zadanie 1.

Wyjaśnij znaczenie wersetu biblijnego w odniesieniu do prawdy centralnej i swojego życia.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2.

Zapisz własną definicję służby porównując ją do definicji służby z Flp 2,5-11.

Moja definicja służby	Definicja służby z Flp 2,5-11

Lekcja 24

Konstruktywna krytyka a krytykanctwo.

PODSTAWA BIBLIJNA: Dz 18,24-28; 2 Krl 5,1-15.

PRAWDA CENTRALNA: W służbie bądź otwarty na konstruktywną krytykę.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Niech sprawiedliwy mnie bije, to czyn z miłości.
Niech mnie karci, to wyborna oliwa na mą głowę.
Moja głowa nie będzie się wzdrygać.* (Ps 141,5)

Zadanie 1.

Zastanów się i wypowiedz na temat: dlaczego tak ciężko jest nam przyjmować konstruktywną krytykę? Zapisz w tabeli po pięć przykładów krytykanctwa i po pięć przykładów pozytywnej krytyki.

Krytykanctwo	Pozytywna Krytyka
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

Zadanie 2.

W grupie wypracujcie własny zestaw podstawowych zasad dotyczących pozytywnej krytyki zamiast krytykanctwa. Umieśćcie je w miesięczniku zborowym.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lekcja 25

Szabat - moje odpocznienie.

PODSTAWA BIBLIJNA: Wj 20,8-11.

TEKSTY PARALELNE: Rdz 2,2-3; Wj 16,23; Wj 23,12; Wj 31,13-17; Kpł 23,1-4; Iz 58,13-14; Ps 92; Pwt 5,12-15; Wj 23,10-11; Kpł 25,2-5; Pwt 15,1-2; Pwt 15,12-15; Kpł 25,8-10; Mt 12,4-8; Mk 2,23-28; Łk 13,10-17; Mk 3,1-5; Łk 4,16-21.

PRAWDA CENTRALNA: Bóg chce, żebyś odpoczął.

WERSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Pójdźcie do mnie wszyscy, którzy jesteście spracowani i obciążeni, a Ja wam dam ukojenie.* (Mt 11,28)

Zadanie 1.

Podaj znaczenie słowa „szabat” -

Zadanie 2.

Przeczytaj Wj 20,8-11 i odpowiedz na pytania:

a) Na czym polega obchodzenie szabatu wg Dekalogu?

.....
.....

b) Kogo dotyczy?

.....
.....

c) O czym ma przypominać?

.....
.....

Zadanie 3.

Opisz kontekst fragmentu Wj 20,8-12

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 4.

Przeczytaj podane teksty w Biblii.

Wybierz z nich najważniejsze wg ciebie wnioski dotyczące szabat:

Grupa 1.

Werset	Wnioski
Rdz 2,2-3	
Wj 16,23	
Wj 23,12	
Kpł 25,8-10	
Mt 12,4-8	
Mk 2,23-28	

Grupa 2.

Werset	Wnioski
Wj 31,13-17	
Kpł 23,1-4	
Pwt 5,12-15	
Pwt 15,12-15	
Łk 13,10-17	
Mk 3,1-5	

Grupa 3.

Werset	Wnioski
Wj 23,10-11	
Kpł 25,2-5	
Pwt 15,1-2	
Iz 58,13-14	
Ps 92	
Łk 4,16-21	

Zadanie 5.

Czy możesz powiedzieć, że szabat i związane z nim ustanowienia starotestamentowe wskazują na osobę Jezusa Chrystusa? Uzasadnij odpowiedź.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 6.

Czy można nazwać Jezusa Chrystusa dawcą odpoczynienia? Uzasadnij odpowiedź.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 7.

Bóg zachęca nas, byśmy zaufali Chrystusowi w naszych zmaganiach codzienności. Zaprasza nas do odpoczynku w Nim. Zastanów się, jak wygląda twoja codzienność? Czy masz czas na odpoczynek? Czy odpoczywasz w Bogu, na modlitwie? Jak funkcjonujesz, kiedy jesteś zmęczony/zmęczona? Jakie uczucia, emocje ci towarzyszą? Jak reagujesz? Czy potrafisz wieść życie pełne pokoju, kiedy czujesz, że brakuje ci wytchnienia? Jak się to zmienia, kiedy poświęcasz czas na odpoczynek, nie tylko ten fizyczny, ale i duchowy? Wnioski umieść w tabeli.

	Kiedy jestem wypoczęty/wypoczęta, to:	Kiedy odczuwam zmęczenie, to:
Czuję...		
Chcę...		
Marzę o...		
Myślę...		
Potrzebuję...		

Lekcja 26

Jezus naszą Paschą.

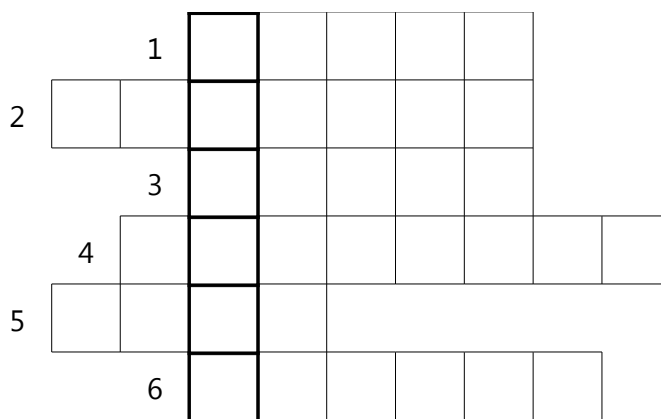
PODSTAWA BIBLIJNA: Wj 12; 1 Kor 5,7; J 8,46; 1 P 2,22; J 19,36.

PRAWDA CENTRALNA: Przez krew Chrystusa Bóg chroni Cię przed śmiercią.

WERSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Oto Baranek Boży, który gładzi grzechy świata.* (J 1,29)

Zadanie 1.

Rozwiąż krzyżówkę:

1. Jedna z dziesięciu egipskich.
2. Naczynie na wino.
3. Wieczera paschalna.
4. Nakrycie głowy noszone przez Żydów.
5. Przaśny chleb.
6. Opowieść zawierająca dzieje narodu izraelskiego.

Zadanie 2.

Podaj znaczenie hasła z krzyżówki -

.....

Zadanie 3.

Przeczytaj 12 rozdział Księgi Wyjścia. Odszukaj w tekście jak najwięcej analogii w wydarzeniu wyjścia z Egiptu do dzieła Jezusa Chrystusa. Wypisz z Nowego Testamentu wersety potwierdzające te fakty.

Wyjście z Egiptu	Dzieło Jezusa Chrystusa

Lekcja 27

Szawuot – święto Bożych żniw w Kościele.

PODSTAWA BIBLIJNA: Kpł 23,15-17

TEKSTY PARALELNE: Wj 24,12; Pwt 16,10-11; Tt 3,4-6; Ez 36,26-27; Jr 31,31-34;
Hbr 8,8-12; Hbr 10,15-16; Jl 3,1-2; Dz 2,4; Ef 2,13-19.

PRAWDA CENTRALNA: Bóg chce Twojego serca.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Oto Mówi Pan: złożę mój zakon w ich wnętrzu
i wypiszę go na ich sercu.
Ja będę ich Bogiem, a oni będą moim ludem. (Jr 31,33)*

Zadanie 1.

Podaj znaczenie słowa „szawuot” -

Zadanie 2.

Uzupełnij tabelę analizując wersety zawarte w podstawie biblijnej oraz wykorzystując informacje z lekcji.

Szawuot	
Obrzędy, zwyczaje, symbole	Odniesienie do Nowego Testamentu

Zadanie 3.

Uzasadnij, że werset Jr 31,33 możemy odnieść współcześnie do Kościoła.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 4.

Jak rozumiesz słowa Pisma Świętego mówiące o tym, że Bóg wypisze swój zakon na naszych sercach?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5.

Rozważ wewnątrznie:

- Kim jest dla ciebie Duch Boży?
- Czy jest mocą, której chcesz więcej i więcej, i którą próbujesz sam rozporządzać?
- Czy Duch Święty jest osobą? Bogiem, który jest Panem twojego życia?
- Czy dajesz Bogu prawo rozporządzania Twoim życiem?
- Czy twoje serce jest Mu całkowicie oddane?
- W jakich dziedzinach zmienił cię Duch Święty?
- W jakich dziedzinach potrzebujesz przemiany?

Lekcja 28

Jeremiasz – prorok niewoli babilońskiej.

PODSTAWA BIBLIJNA: Jr 1,5-8; 12,14-17; 15,1-21; 36.

PRAWDA CENTRALNA: Bóg nie opuszcza człowieka w trudnych chwilach.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Wybrałem cię sobie, zanim cię utworzyłem w łonie matki, zanim się urodziłeś, poświęciłem cię, na proroka narodów przeznaczyłem cię. Wtedy rzekłem: Ach, Wszchemocny Panie! Oto ja nie umiem mówić, bo jestem jeszcze młody. Na to rzekł do mnie Pan: Nie mów: Jestem jeszcze młody! Bo do kogokolwiek cię pošlę, pójdiesz i będziesz mówił wszystko, co ci rozkażę. Nie bój się ich, bo Ja jestem z tobą, aby cię ratować! - mówi Pan.*
(Jr 1,5-8)

Zadanie 1.

Co oznacza słowo „prorok”?

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2.

Wymień proroków niewoli babilońskiej:

1.
2.
3.

Zadanie 3.

W jaki sposób historia Jeremiasza oraz narodu izraelskiego w okresie niewoli babilońskiej może mieć odniesienie do czasów obecnych, do Twojego życia?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lekcja 29

Izajasz i jego przesłanie mesjańskie.

PODSTAWA BIBLIJNA: 1 P 1,10,12; Iz 7,14; 9,5-7; Dz 8,30-35; Jr 53; Ps 22; Mi 5,1-2; Za 12,10; Dn 9,24-27.

PRAWDA CENTRALNA: Jezus jest Mesjaszem przepowiedzianym przez Izajasza.

WERSSET DO ZAPAMIĘTANIA: *Lecz on nasze choroby nosił, nasze cierpienia wziął na siebie. A my mniemaliśmy, że jest zraniony, przez Boga zbity i umęczony. Lecz on zraniony jest za występki nasze, starty za winy nasze. Ukarany został dla naszego zbawienia, a jego ranami jesteśmy uleczeni. Wszyscy jak owce zbłądziliśmy, każdy z nas na własną drogę zбочzył, a Pan jego dotknął karą za winę nas wszystkich. (Iz 53,4-6)*

Zadanie 1.

Co oznacza słowo „Mesjasz”?

.....
.....

Zadanie 2.

Wymień innych niż Izajasz proroków starotestamentowych mówiących o Mesjaszu. Swoje przykłady potwierdź odpowiednimi odnośnikami biblijnymi.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 3.

Uzasadnij, dlaczego rozdział 53 Księgi Izajasza jest „Ewangelią Starego Testamentu”.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lekcja 30

Eliasz – człowiek, który walczył o wiarę swojego ludu.

PODSTAWA BIBLIJNA: 1 Krl 17,1- 1 Krl 21,29; 2 Krl 2,8-13; Jk 5,17-20.

PRAWDA CENTRALNA: Prawdziwa wiara poświęca się w służbie.

WERSET DO ZAPAMIĘTANIA: *W gorliwości nie ustawając, płomienni duchem, Panu służcie.*
(Rz 12,11)

Zadanie 1.

Wymień cuda, których dokonał Bóg przez Eliasza.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2.

Opisz konfrontację na górze Karmel. W jaki sposób Bóg okazuje swoją moc nad Baalem?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3.

Opisz charakter Eliasza.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 4.

Czy zgadzasz się ze słowami Jk 5,17, że Eliaz był człowiekiem podobnym do ciebie?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5.

Rozważ wewnątrznie:

- Czy twoja postawa modlitewna jest właściwa?
- Czy troszczysz się w modlitwie tylko o siebie, czy też dostrzegasz potrzeby innych?
- Czy wspierasz słabszych w wierze i podnosisz ich na duchu?
- Czy służysz gorliwie braciom i siostram?
- Czy jesteś w swojej służbie posłuszny wskazówkom, których udziela ci Bóg?